

PAVLİNİN KİYADI FİLİPLİLERÄ

Seläm

1 İsus Hristozun çırakları, bän, Pavli, hem Timofey, seläm yol-lêêrız İsus Hristozun bütün ayoz halkına, ani bulunêr Filip kasabasında, hep ölä episkoplara hem diakonnara*.

²İvergi hem usluluk olsun sizä Allah Bobadan hem Saabi İsus Hristozdan.

Şükür hem dua

³Şükür ederim benim Allahıma her zaman, açan aklıma getirerim sizi.

⁴Her zaman, herbir duamda hepsiniz için sevinmäklän dua ederim,

⁵zerä ilk gündän şindiyä kadar siz pay alêrsınız İ Haberini haberlemektä.

⁶Pek inanêrım, ani O, Kim çekettirdi sizdä bu ii işi, bitirecek İsus Hristozun gününä kadar.

⁷Dooru, ani bölä sizin için düşünêrim, zerä siz benim üreemdäysiniz. Hem açan sincirlärlän baalyım, hem da açan İ Haberini koruyêrim hem aslısını çıkarêrim, siz hepsiniz pay alêrsınız bu hayırda benimnän barabar.

⁸Allah bana şaat, ani bän özleêrim hepsinizi İsus Hristozun sevgisinnän.

⁹Dua ederim, ki sizin sevginiz taa çok hem taa çok büüsün bildidä hem annamakta.

¹⁰O zaman tanıyabilirsiniz, ne faydalı, ki olasınız temiz hem kusursuz Hristozun günündä,

¹¹dolu dooruluk meyvasınnan, ani geler İsus Hristozdan, Allahın şanı için hem metinnii için.

İ Haberini nasaadı

¹²İsteerim biläsiniz, kardaşlar, ani benim halım fayda oldu taa çok İ Haberini haberlenmesinä.

¹³Ölä ki annadı herkezi imperatorun binasında hem hepsi kalan insanın, ani bän sincirlärlän baalyım Hristos için.

¹⁴Çoyu kardaşlardan, Saabiyä umutlanarak, benim sincirlerimden taa çok kıyışmak edendilär da korkusuz söleerlär Allahın sözünü.

¹⁵Dooru, ani kimisi nasaat eder Hristos için haseetliktän hem yarışmaktan, ama başkaları ii neetlän.

¹⁶Kimisi bunu yapêr sevgiliklän, bileräk ani bän koyuldum, ki koruyayım İ Haberini.

¹⁷Başkası haberleer Hristozu kendini kaldırmak için, diil pak neetlän, sanarak, ani bunun zedeelerlär zeetlerimi kapanda.

¹⁸Ama ne zararı var? İstär yapınmaklan, istär haliz ürektän, Hristos haberlener. Bunun için sevinerim hem taa çok sevinecäm dä.

¹⁹Zerä bilerim, ani bu bana kurulmak getirecek sizin dualarınızla

hem İsus Hristozun Duhunun yardımınnan.

²⁰Havezlän bekleerim hem umutlanêrım, ani hiç utanmış olmayacam, ama kıyışmaklan lafedecäm, da nicä her zaman, ölä şindi dä, yaşarsam da, ölürsäm dä, Hristos benim güüdännän metinenecek.

²¹Zerä benim için yaşamak – Hristos, ölüm – kazanç.

²²Eer ileri dooru yaşarsam güüdedä, faydalı işlär yapabilirim. Ama bilmeerim, ne ayırayım.

²³Çeker beni bu da, o da. İsteerim geçineyim bu dünnedän da olayım Hristozlan, zerä bu çok taa ii.

²⁴Ama güüdedä kalarsaydım, bu sizin için taa lüzümlüklü.

²⁵Çok inarak buna, bilerim, ani yaşayacam da ileri dooru sizinnän hepsinizlän barabar olacam, ki siz, inanda ilerleyip, sevinäsiniz.

²⁶O zaman taa çok üünabileceğiniz Hristos İsuslan benim için, açan sizä geeri gelecäm.

²⁷Sade yakışıklı yaşayınız Hristozun İ Haberinä görä, ki eer gelir-säm da görürsäm sizi, eki gelmäsäm, işideyim sizin için, ani duhça birliktä durêrsınız, nicä bir can savayarak, ki İ Haberini inanılsın,

²⁸hem karşı durannardan hiç korkmayarak. Bu onnar için bir nişan, ani onnar kaybeceklär, ama siz kurtulacınız. Bu da var Allahtan.

²⁹Zerä sizä Hristos için verili, diil sade Ona inanasınız, ama zeetlenäsiniz dä Onun için.

³⁰Siz hep ölä savaşêrsınız, nicä bendä gördünüz hem nicä şindi benim için işidersiniz.

Hristos – örnek bizä

2 Hristos sizi girginneder, sevgisinnän ilendirer, Ayoz Duhtan pay alêrsınız, üreenizdä sevgi hem acıyannık var.

²Onuştan benim sevinmemi doldurun: olun bir neettä hem bir sevgiliklätä, nicä bir can da hem fikirliktä.

³Bişey yapmayın kendinizi kaldırmak için eki boşuna üünmük için, ama yavaşlıklar hatırlayın biri-birinizi, üüsekendireräk başkasını taa çok, nekadar kendini.

⁴Düşünmeyin salt kendiniz için, ama başkası için dä düşünün.

⁵Sizdä olsun hep o düşünmük, ne vardı İsus Hristozda.

⁶Makar ki O Allahın simasıydı, saymadı, ani düşer kendini koymaa Allahlan bir,

⁷ama metinniindän soyunup, aldı çırak simasını da oldu insan gibi.

⁸Olarak insan görümündä, O aşallattı Kendini da sesledi Allahı ölmä kadar, artık ölmä kadar stavrozda.

⁹Onuştan Allah Onu pek çok üüsekletti da baaşladı Ona hepsi adlardan taa üstün bir ad,

¹⁰ki İsusun adını ikramnayararak hepsi göktekilär, erdekilär hem er altındakılar diz çöksünner,

¹¹hem herbir dil açık sölesin, ani İsus Hristos – Saabi, da bunun Allah Boba metinnensin.

Çıkarın başa kurtulmanızı

¹²Ölä ki, sevgili kardaşlarım, nicä her zaman seslediniz, diil sade açan benim yanımdaydınız, ama taa çok şindi, açan bän yokum aranızda, saygıylan hem korkuylan çıkarın başa kurtulmanızı.

* ^{1:1}Episkoplar – yada «güdücülär». Diakonnar – yada «yardımcılar», klisedä para toplamaa, payetmää hem buna benzär işleri yapannar.

¹³ Zerä Allah O, Kim işleer sizdä, ki hem isteyäsiniz hem yapasınız, ne O beener.

¹⁴ Hepsini yapın, mırıldanmayarak hem çekişmeyeräk,

¹⁵ ki olasınız kusursuz hem temiz, Allahın lekesiz uşakları bu bozuk hem sapık senselenin ortasında. Onnarın arasında siz, sıkı tutarak yaşamak verän sözü, şafk edersiniz, nicä yıldıızlar göktä.

¹⁶ Ölä ki olacek neylän üüneyim Hristozun günündä, ani boşuna çalışmadım hem boşuna işlämedim.

¹⁷ Nicä şarap döküler kurbanın üstünä, hep ölä benim kanım da läüzim dökülsün, ki tamannansın sizin inanımızın izmetçili. Ama hep okadar sevinerim hem hepsinizin sevinmeliinizdän pay alërim.

¹⁸ Hep ölä siz dä sevinin hem benim sevinmeliimdän pay alın.

¹⁹ Saabi İisusa umutlanërim, ani tezdä yollayacam sizä Timofeyi, ki benim dä, haber sizdän kabledip, ürääm uslansın.

²⁰ Zerä başka kimseyim yok, ki onun gibi düşünün hem sizin için bütün ürektän çalışsın.

²¹ Zerä hepsi aarëêr kendinä fayda, diil İisus Hristoza.

²² Ama bilersiniz, nekadar denemiş adam Timofey, zerä İi Haberi nasaat ederäk benimnän barabar izmet etti, nicä bir ool bobasınnan.

²³ Umutlanërim, onu çabuk yollayım sizä, gördüyünän, ne olacek benimnän.

²⁴ Çok inanërim Saabiyä, ani tezdä kendim dä geleçäm.

²⁵ Ama esapladım, ki läüzim sizä geeri yollayım kardaşımı Epafrodit, angısı benimnän barabar işleer

hem savaşêr, da angısını siz yolladınız, ki yardım etsin bana zorluklarımda.

²⁶ Zerä o pek özlemiş sizi hepsinizi, da çok güçlendi, çünkü onun hastalı için işittiniz.

²⁷ Hakına, o hastalandıydı da ölüm döşendeydi, ama Allah acıdı onu, da diil sade onu, ama beni dä, ki olmasın bana kahır üstünä kahır.

²⁸ Onuştan onu taa büük havezlän yollëërim, ki siz, onu enidän görüp, sevinäsiniz, bän dä taa az kahırlanayım.

²⁹ Kabledin onu Saabidä bütün sevinmeliklän da butürlü insanları hatırlayın.

³⁰ Zerä o Hristozun işi için yakındı ölümä da yaşamasını ortalaa koydu, ki tamannasın izmetçili, ne etişmärdi sizdä bana deyni.

Hakına dooruluk

3 Bitkidä, kardaşlarım, sevinin Saabidä. Bana diil aar yazmaa sizä hep o işleri, zerä bu sizi zarardan koruyar.

² Korunun o köpeklerdän! Korunun kötülük yapannardan! Korunun kesiklik kasaplarından!

³ Zerä hakına kesikli – biz, ani duhça izmet ederiz Allaha, üüneriz İisus Hristozlan hem umudumuzu koymëêrız insan işlerinä.

⁴ Aslıda bän dä var nicä umudumu koyayım insan işlerinä. Eer bir kimsey sanarsa, ani var nasıl umutlansın insan işlerinä, bän taa çok umutlanabilirim.

⁵ Sekizinci günü duumaktan kesikliyim, İzrail milletindän, Veniamin tamızlıundan, çiftitlerden çiftit, Ayoza Zakona görä farisey.

⁶ Kıyaklıklan kliseyi koolardım. Eer lafedärsäk dooruluk için, ani Ayoza Zakonda temelli, bän kabaatsızdım.

⁷ Ama nedä bän üstündüm, onu kayıplık saydım Hristos için.

⁸ Bundan taa çok, hepsini sayërim kayıplık, bakarak, nekadar taa üstündür tanımak Hristos İisusu, benim Saabimi. Hristos için hepsini kaybettim hem gübür sayërim, ki edenäbileyim Hristozu

⁹ da bulunayım Onda, diil kendi dooruluumnan, ani Zakondan gelir, ama dooruluklan, ani Allahtan gelir inannan Hristoza da inanda temelli.

¹⁰ İsteerim tanıyım Onu hem dirilmesinin kuvedini, pay alayım Onun zettlerindän hem ölümünän Ona benzär olayım,

¹¹ nesoy da olsa, etişäbileyim ölülerin dirilmesinä.

Kaçalım çizgiyä dooru

¹² Diil, ki demää, ani şindän sora kablettim eki taman oldum, ama çalışërim, ki edeneyim, nicä Hristos beni edendi.

¹³ Kardaşlar, saymëêrim, ani bän edendim, salt bunu yapërim: geerisini unudarak da önümdä işlerä uzanarak,

¹⁴ kaçërim o uura etişmää çizgiyä, ki ödää kazanayım – göktä yaşamay, angısına Allah çaardı beni İisus Hristozda.

¹⁵ Onuştan hepsimiz, kim duhça ergin, läüzim bölä düşünelim. Eer sizdä varsa başka bir neet bişey için, Allah bunu da açacak sizä.

¹⁶ Ama neylän bir annamaya geldik, onu ölä dä tutalım.

¹⁷ Bana benzär olmaa çalışın, kardaşlar, da islää bakın onnara, kim yaşëêr o örnää görä, angısını biz sizä verdik.

¹⁸ Zerä çoyu onnardan, kimin için çok sıra söledim sizä, şindi dä söleerim aalayarak, yaşëêrlar nicä Hristozun stavrozunun duşmannarı.

¹⁹ Onnarın sonu kayıplık olacek. Onnarın allahı – kendi şkembeleri, da üünerlär onunnan, nedän läüzim utansınar. Onnar düşünerlär erdeki işlär için.

²⁰ Bizim vatanımız sa göklerde, neredän bekleeriz Kurtarıcıyı, Saabi İisus Hristozu,

²¹ Angısı bizim bu düşkün güüdümüzü diştirecek da yapacek Kendi şannı güüdesinä benzär olsun, faydalayarak o kuvedini, angısınan O var nasıl zapetsin hepsini.

Bitki nasaatlar

4 Ölä ki, sevgili kardaşlarım, angılarını çok özledim, benim sevinmeliim hem feneğim, bölä kaavi durasınız Saabidä, sevgililär.

² Yalvarërim Evodiyaya, yalvarërim Sintihiyä, Saabidä olun bir annamakta.

³ Sän dä, Sizig*, hakına kafadırım, yardım et bu karılara, ani savaştılar İi Haberi nasaat etmää benimnän, Klementlän hem kalanlar, ani benimnän işleerlär, angıların adları yazılı yaşamak kiyaında.

⁴ Sevinin Saabidä her zaman, taa bir sıra deerim, sevinin.

⁵ Sizin yalpaklımız hepsi insanlardan bilinsin. Saabi yakın.

* ^{4:3} Sizig adın annaması «kafadar hep bir boyundurukta».

⁶Kahrılanmayın bişey için, ama hertürlü duada hem yalvarmakta açın sizin istemeklerinizi Allahın önündä şükürlüklän.

⁷Ozaman Allahın selemeti, ani taa üüsek herbir akıldan, koruyacak sizin üreklerinizi hem fikirlerinizi İsus Hristozda.

⁸Bitkidä, kardaşlarım, ne var hakına, saygılı, dooru, temiz, sevimni hem mayıl, ne var ii hem metinni, onnar için düşünün.

⁹Ne üürendiniz, kablettiniz, işittiniz hem gördünüz bendä, onnarı tamannayın, da selemet verän Allah sizinnän olacak.

Pavlinin şükürü

¹⁰Bän pek sevindim Saabidä, ani siz enidän başladınız benim için meraklanmaa. Siz her zaman meraklanardınız benim için, ama yoktu kolaylımız.

¹¹Deerim bunu, diil ani benim zorum var. Zerä bän üürendim şükür olayım o halda, angısında bulunêrim.

¹²Bilerim yaşamaa, nicä yoklukta, hep ölä bollukta da. Üürendim sekreti, ani hererdä, herbir halda, nicä tok olayım, hep ölä aaç da durayım, nicä bollukta, hep ölä zorlukta da bulunayım.

¹³Hepsini becererim Hristozda, ani beni kaavileer.

¹⁴Ama siz ii yaptınız, ani benimnän pay aldınız benim zeetlerimdä.

¹⁵Siz dä, Filiplilär, bilersiniz, ani açan İ Haber daalmaa başladı, da bän çıktım Makedoniyadan, bir dä klisä pay almadı yardım vermektä hem nasaat kabletmektä, sizdän kaarä.

¹⁶Bän Saloniktä bulunarkan, siz birkaç sıra yardım yolladınız bana, açan zorum vardı.

¹⁷Söleerim bunu, diil ani baaşış aarêrim. Tersinä, aarêrim bir kaazanç sizin faydanız için.

¹⁸Bendä hepsi var, bollukta yaşêrim. Bän tokum, kablettim, neyi Epafroditin elinnän yollamışınız. Bu – nicä gözäl kokulu bir baaşış, bir kurban, angısını Allah kableder hem beener.

¹⁹Allahım da dolduracak hepsi sizin läazımnıklarınızı Kendi zebilliktän zengininiä görä İsus Hristozda.

²⁰Allah Bobamıza olsun metinik diveçtän divecä! Amin.

²¹Selämneyin İsus Hristozun bütün ayoz halkını. Kardaşlar, ani benimnän, sizä seläm yollêrlar.

²²Allahın bütün ayoz halkı, hepsindän çok – Kesarın evindekilär, sizä seläm yollêrlar.

²³Saabi İsus Hristozun iivergisini olsun sizin duhunuzlan. /Amin./

PAVLİNİN KİYADI KOLOSLULARA

Seläm

1 Bän, Pavli, Allahın istediinä görä İsus Hristozun apostolu, hem kardaş Timofey

²seläm yollêrız ayoz kardaşlara Kolos kasabasında, angıları inanêrlar İsus Hristozda. İvergi hem usuluk sizä Allahtan, bizim Bobadan, /hem Saabi İsus Hristozdan/.

Pavli şükür eder Allaha

³Her zaman şükür ederiz Allaha, bizim Saabi İsus Hristozun Bobasını, açan dua ederiz sizin için.

⁴Zerä işittik, ani siz İsus Hristozda inanêrsınız hem Allahın bütün ayoz halkını seversiniz.

⁵Bu inan hem sevgi gelir umuttan, ani göktä saklı sizin için. İşittiniz bu umut için hakına sözdän, İ Haberdän,

⁶ani sizä etişti. İ Haber, nicä bütün dünnedä, sizin aranızda da meyva getirer hem git-gidä ilerleer o gündän, açan işittiniz onun için hem hakına annadınız Allahın iivergisini,

⁷nicä üürendiniz Epafrastan, bizim sevgili kafadarımızdan, angısı İsus Hristozun inanç izmetkeridir sizin hatırınız için.

⁸O söledi bizä sizin sevginiz için, ani Ayoz Duhtan.

Pavlinin duası koloslular için

⁹Onuştan biz ozamandan, açan bunu işittik, durgunmêrız sizin için dua etmää hem yalvarmaa, ki ii bilä-

siniz Allahın istediini bütün aarifiklän hem bir duhça annamaklan.

¹⁰Dua ederiz, ani yaşamanız Saabiya yakışsın da herbir iş üzerä beendiräsiniz kendinizi Ona, hertürlü iiliklärän meyva getiräsiniz hem ilerleyäsiniz Onu tanımakta,

¹¹kaavilenäsiniz hertürlü kuvetlän Onun metin kudredinä görä, ki hepsinä sevinçlän dayanasınız hem saburlu olasınız,

¹²şükür ederäk Allah Bobaya, Angısı kolaylık verdi bizä, pay alalım onda, ne sakladı ayoz halkı için aydınlıkta.

¹³O kurtardı bizi karannın zaabitliindän da geçirdi Kendi sevgili Oolunun padişahlıma,

¹⁴Angısı kurtardı bizi /Kendi karnınan/ da baaşladı günahlarımızı.

Kimdir Hristos hem nedir Onun işi

¹⁵Odur görünmeyän Allahın görünmesi, ilk duulmuş. O üstündür hepsi yaradılannardan.

¹⁶Zerä Onun aracılınnan yaradıldı hepsi, ne göktä hem ne erdä var, hepsi, ne görünür hem ne görünmeer, zaplıklar, çorbacılıklar, kullanicılar hem zaabit edennär. Hepsi Ondan hem Onun için yaradıldı.

¹⁷O öncä hepsindän, hem hepsi Ondan tutunêr.

¹⁸Odur güüdenin, klisenin Başı. Odur – kliseyi başlayan, ölüerdän ilkinisi, ki herbir iştä ilk eri alsın.

¹⁹Zerä Allah kayıldı, bütün tamannı Onda bulunsun,

²⁰ da usluluk edeneräk Onun kannan, ani stavrozda akıdıldı, Onun aracılınnan barıştırsın Kendinnän hepsini, ne göktä hem ne erdä.

²¹ Siz vakıdın birindä yabancıydınız hem duşmandınız Allaha kendi fikirinizdä, zerä kötülük yapardınız. Ama O şindi sizi dä barıştırdı,

²² zerä Hristos güüdeycesinä öldü, ki getirsin sizi Allahın önünä ayoz, kusursuz hem kabaatsız.

²³ Bu olur, eer siz temellenmiş hem sallanmadık inanda durursaydınız da yıraklanmarsaydınız umuttan, ani geller İi Haberdän. Siz işittiniz bu İi Haberi, angısı nasaat olundu hepsi insannara gök altında. Bän, Pavli, bu İi Haberin izmetkeriyim.

Pavlinin izmeti inancılara

²⁴ Şindi, zeetleneräk sizin için, bän sevinerim. Çünkü kendi tenimdä tamannêërim, ne Hristozun zeetlerindän kaldı çekilmedik Onun güüdesi için, angısı – klisä.

²⁵ Bän klisenin izmetkeri oldum Allahın sırasına görä. Bu izmet bana verildi sizin hatrınız için, ki nasaat edeyim hererdä Allahın sözünü,

²⁶ o saklı kurulmuşu, ani açılmamış kaldı evel vakıtlarda hem senselelerdä, ama şindi açıldı Onun ayoz halkına.

²⁷ Allah istedi göstere sin onnara, nekadar şanı hem zengindir milletler arasında bu saklı kurulmuş. O – Hristostur, metinnik umudu, ani sizdä bulunêr.

²⁸ Biz Hristozu haberleeriz, akıl vereräk herkezinä hem üürederäk herkezini hertürlü aarifliklän, ki çıkaralım Allahın önünä herkezini taman İsus Hristozda.

²⁹ Tä bunun için bän savaşıp işleerim, çalışarak Onun kuvedinnän, ani bendä.

2 İsteerim, ki biläsiniz, nekadar çok çalışêrim sizin için, laodikiyalılar için hem hepsi onnar için, kim görmedi benim üzümü.

² İsteerim, ani onnarın ürekleri hoşlansın hem sevgiylän birleşsinnär, ki taman bilimin bütün zenginiini edensinnär da tanısınnar Allahın saklı kurulmuşunu, ani Hristostur,

³ Angısında saklı bütün aarifliin hem bilimin haznası.

⁴ Bunu söleerim, ki birkimsey sizi yanılmasın kulaa nazlandıran laflarlan.

⁵ Zerä, makar ki güüdeycesinä bulunmêërim aranızda, duhça sizinnänim. Görüp nekadar tertipliysiniz hem nekadar kaavi inanêrsınız İsus Hristozda, bän çok sevinerim.

Hakına kesiklik

⁶ Onuştan, nicä kablettiniz Saabi İsus Hristozu, ölä dä Onda yaşayın.

⁷ Kökleşin hem temellenin Onda, kaavileşin inanda, nicä üürendiniz, her zaman şükür ederäk Allaha.

⁸ Bakın, kardaşlar, ki birkimsey sizi esir almasın filosofluklan, boşuna aldangaç laflarlan, insanın adelerininä görä, bu dünneyin başlankı üüretmeklerinä görä, ama diil Hristozda görä.

⁹ Zerä Onda güüdeycesinä bulunêr Allahın bütün tamannı.

¹⁰ Odur, Kim herbir kullanıcılıın hem zaabitliin Başu, Onda siz dä taman oldunuz.

¹¹ Ondan kesikli oldunuz diil bir el kesikliinnän, ama soyunarak tencä

tabeetlerinizdän kesikliklän, ani Hristos yaptı,

¹² Onunnan gömülüp vaatizliktä, hep Onunnan dirildiniz inannan Allahın kuvedinä, Angısı Onu ölüdän diriltti.

¹³ Siz ölüydünüz, zerä günah yapardınız hem güüdeycesinä diildiniz kesikli. Ama Allah sizä yaşamak Hristozlan verdi. Zerä O baaşladı hepsi bizim günahlarımızı.

¹⁴ O bizim borç yazımızı sildi, ani sıralarınnan bizä karşıydı da kabaatlı çıkarardı. Onu aradan alıp, stavrozda kaktı.

¹⁵ Gökteki kullanıcıların hem zaabitlerin silähtarını aldı, stavrozlan gezdirep onnarı ensemäk paradında, herkezin gözü önündä utandırdı.

Aldanmayın yanlış üüretmeklerä

¹⁶ Onuştan kimsey sizi imäk için, içmäk için, bir yortu için, eni ay için eki cumertesi için kabaatlandırmasın.

¹⁷ Bunnar gelär vakıdın gölgesidir, ama aslılık Hristozda.

¹⁸ Kimsey baaşışınızı kapmasın, isteyerek, olasıınız münüz hem verili angillerä. Bölä bir adam karışêr onnara, ne kendi görmedi, boşuna kabaarêr kendi tenin fikirinnän

¹⁹ da tutunmêêr Baştan, Kimdän bütün güüdä ekleri hem baalantıları yardımınnan beslener hem birleştireler, da başarêr, büüyerek Allahın yardımınnan.

²⁰ Eer siz, öleräk Hristozlan bilä, dünneyin başlankı üüretmeklerindän kurtuldusaydınız, ozaman neçin siz, sansın dünnedä yaşayannar, bu sıraları tutêrsınız:

²¹ «Diimä», «datma», «dokunma».

²² Hepsi bu sıralar verildi o işlar için, ani kullanıldıkça yok olêr. Bunnar – insan emirleri hem adam üüretmekleri.

²³ Bu sıralar yapınar allahçılıklän, tutaklıklän hem güüdeycä zeetlenmäklän aarif görünür, ama tenin istediklerini durgutmak için onnarın faydası yok.

Hristozda eni yaşamak

3 Ölä ki, çünkü dirildiniz Hristozlan bilä, verilin gökteki işlerä, neredä Hristos Allahın saa tarafında oturêr.

² Düşünün gökteki işlar için, ama diil erdeki işlar için.

³ Zerä siz öldünüz, yaşamanız Hristozlan saklı Allahta.

⁴ Açan Hristos, sizin yaşamanız, gösterilecek, ozaman siz dä metinniktä Onunnan barabar görünceniz.

⁵ Onuştan öldürün, ne var sizdä erdän: orospuluu, diilpaklı, düşkününü, kötü havezlii hem tamahlı, ani hep ölä, nicä dä baş iltmäk idollara.

⁶ Bunnarın beterinä Allahın üfkesi geler seslämeyän insannarın üstünä.

⁷ Vakıdın birindä siz dä bu yollar da gezdiniz, açan o insannarın arasında yaşardınız.

⁸ Ama şindi hepsindän brakılın: üfkedän, kızgınlıktan, kötü neettän. Kötü laflar, ayıp sözlär çıkmasın aazınızdan.

⁹ Biri-birinizä yalan sölämeyin, zerä soyundunuz eski adamdan kötü yaptıklarınnan bilä,

¹⁰ da giindiniz eni adamı, angısı taazelener, ölä ki ii tanısın Allaha, Yaradıcısını, da Ona benzesin.

¹¹ Burada yoktur ayırmak urum, iudey, kesikli, kesiksiz, varvar, skif,

çirak hem serbest arasında. Hristos – hepsidir hem hepsindä.

¹²Onuſtan giinin, nicä Allahın seçilmişleri, ayoz hem sevgili, acıyannı, iilii, yavaſlı, yalpaklı, saburluu.

¹³Biri-birinizä dayanın, eer bir-kimsey küstüysä başkasına, siz dä biri-birinizi afedin, nicä Saabi sizi afetti.

¹⁴Hepsinin üstünä giinin sevgiyi, angısı bir sincirdir, ne tutar hepsini birlik içinde.

¹⁵Hristozun usluluu çorbacılık et-sin sizin üreklerinizdä. Bu uslulaa siz çaarılmışsınız, nicä bir güüdenin ekleri. Şükür olun.

¹⁶Hristozun Sözü sizdä erleşsin taſkınnıktan. Üüredin hem akıl verin biri-birinizä psalmalarla, metinnik laflarınan hem duhça türkülärlän, şükürlüklän metederäk Saabi ürektän.

¹⁷Ne dä yaparsanız – laflan mı, işlän mi – hepsini Saabi İsusun adına yapın, da şükürlük getirin Allah Bobaya İsusun yaptıkları için.

Aylä hem iş baalantıları

¹⁸Siz, karılar, ön verin kocalarınıza, nicä Saabiyä yakışêr.

¹⁹Siz, kocalar, sevin karılarınızı da onnarla sert olmayın.

²⁰Siz, uşaklar, analarınızı-bobalarınızı sesleyin herbir iş üzerä, zerä bunu Saabi beener.

²¹Siz, bobalar, debeştirmeyin uşakları, ki umudu kaybetmesinnär.

²²Siz, çiraklar, erdeki çorbacılarımızı herbir iş üzerä sesleyin da izmet edin diil sade onnarın gözleri önündä, kendinizi beendiräsiniz, ama pak ürektän, Saabidän korkarak.

²³Ne dä yaparsanız, yapın bütün ürektän, nicä Saabiyä, ama diil nicä insana.

²⁴Unutmayın, ani Saabidän miras alacınız başış gibi, zerä izmet edersiniz Saabi Hristoza.

²⁵Ama kim dooru işlämeyecek, kendi işinä görä kabledecek, zerä Hristozda hiç yok üzünä bakmak.

4 Siz, çorbacılar, verin ne düşer çiraklara, da hepsini birtürlü sayın, bileräk, ani sizin dä var Çorbacımız göktä.

Hertürlü nasaatlar

²Herzaman verilin duaya. Dua edärkän, kuşku olun hem şükür edin.

³Dua edin bizim için dä, ki Allah açsın bizä bir kapu nasaat için, ki haberleyelim Hristozun saklılını, angısı için kapana düştüm,

⁴ki bunu açık bildiräbileyim, da, nicä düşer, lafedeyim.

⁵Klisedän dıſanda olannarla götürün kendinizi aarifliklän, vakıdı paaya koyup.

⁶Sizin lafınız herzaman hayırlı olsun, tuzlanmış, ki biläsiniz, nicä düşer herkezinä cuvap etmää.

Bitki selämnär

⁷Sizä, benim için hepsini söyleyecek Tihik, bizim sevgili kardaş hem inanç yardımcı, hem kafadar Saabinin izmetindä,

⁸angısını sizä maasuz yolladım, ki annasın halımızı da üreklendirsın sizi.

⁹Onunnan bilä yolladım Onisimi dä, angısı inanç hem sevgili kardaştır sizin aranızdan. Onnar söyleyeceklär sizä hepsini, ne burada olêr.

¹⁰Seläm yollêêr sizä Aristarh, ani kapalı benimnän barabar, hem Mark, Varnavanın teyzä oolu, angısı için siz simarlamak aldınız, ki geldiynän kabledäsiniz onu,

¹¹hep ölä İsus, angısına dener İüst. Kesikli olannardan yalnız bunlar işleerlär benimnän bilä Allahın Padişahlı için. Onnar üreemi serinnettülär.

¹²Seläm yollêêr sizä Epafras, İsus Hristozun çiraa, ani sizdän. O herzaman çalışkan sizin için duada, ki olasınız taman hem kaavi inanda, tanyarak hepsini, ne isteer Allah.

¹³Şaatlık ederim onun için, ani o çok çalışkan sizin için hem onnar

için, kim Laodikiya hem İrapol kasabalarında bulunêr.

¹⁴Seläm yollêêr sizä Luka, sevgili doftor, hem Dimas.

¹⁵Selämneyn kardaşları Laodikiya kasabasından, hem Nimfayı hem kli-seyi, ani bu karının evindä toplanêr.

¹⁶Bu kiyat aranızda okunduktan sora, bakın da verin, Laodikiya klisesinä okusunnar. Siz dä okuyun ki-yadı, ani Laodikiyadan gelecek.

¹⁷Söleyin Arhipä bölä: «Bak da tamanna izmetçilii, ani kablettin Saabidän».

¹⁸Bän, Pavli, yazêrım bu selämi kendi elimnän. Unutmayın benim sincirlerimi. Sizinnän iivergi olsun. /Amin./

PAVLİNİN İLK KİYADI SALONİKLİLERÄ

Seläm

1 Bän, Pavli, Siluan hem Timofey seläm yollêêrız Salonik klisesinä, angısı Allah Bobanın hem Saabi İsus Hristozun. İvergi hem usluluk sizä /bizim Allah Bobadan hem Saabi İsus Hristozdan/.

Hakına inan

2 Herzaman şükür ederiz Allaha hepsiniz için da anêrız sizi bizim dualarımızda.

3 Dayma anêrız bizim Allah Bobanın önündä, nesoy inannan işlersiniz, nesoy sevgiyän savaşırsınız, da nekadar dayanêrsınız, umudu koyarak bizim Saabi İsus Hristoza.

4 Allahtan sevilmış kardaşlar, bilerez, nesoy seçildiniz.

5 Zerä İ Haberini getirmedik sizä salt laflan, ama kuvetlän, Ayoz Duhlan hem çok kaavi inannan, nicä bilersiniz, nesoy götürdük kendimizi sizin hatırınız için, açan sizdeydik.

6 Siz bizä hem Saabiya benzär oldunuz, kabledip Allahın sözünü çok zeet içindä, sevinmeliklän, ani geler Ayoz Duhtan.

7 Ölä ki, örnek oldunuz hepsi inancılara Makedoniyada hem Ahayada.

8 Zerä sizdän daaldı Saabinin sözü. Haber etişti sizin Allaha inanınız için, diil sade Makedoniya hem Ahaya erlerinä, ama hereri, ölä ki

yok lääzımnık sizin için bişey söyleyim.

9 Zerä onnar kendileri söleerlär, nesoy kablettiniz bizi, açan geldik, da nicä idollardan Allaha döndünüz, ki hakına hem diri Allaha izmet edärsiniz,

10 da bekleyärsiniz göktän Onun Oolunu, Angısını O diriltti ölüm-dän, İsusunu, Angısı kurtarêr bizi Allahın gelän üfkesindän.

Pavlinin izmetçilii Saloniktä

2 Siz kendiniz bilersiniz, kardaşlar, ani bizim gelmemiz sizä olmadı naafilä.

2 Açan taa ileri zeetlendik hem gücendirilmiş olduk, nicä bilersiniz, Filip kasabasında, Allahımız bizi girginnetti, ki nasaat edelim sizä Allahın İ Haberini, bakmayarak çok karşılaa insandan.

3 Zerä açan çaardık sizi inana, bizdä yoktu yalan eki diilpak neetlär, yada şalvirlik.

4 Ama çünkü Allah saydı bizi uygun, ki inandırın bizä İ Haberini, bakêrız, ölä lafedelim, ki beendirelim kendimizi diil insana, ama Allaha, ani adamın üreeni deneer.

5 Nicä ii bilersiniz, bir sıra bilä sizä sölämedik yaltıklı laflar, ne dä perdä çektik, ki saklayalım tamahlı. Allah bizä saat.

6 İnsannardan metinnik aaramadık, ne sizdän, ne dä başkasından.

7 Biz, Hristozun apostolları, vardı nasıl aarlık koyalım sizin üstünüzä. Ama biz kendimizi yalpak götürdük sizinnän, nicä bir ana kendi uşaklarını doyuran.

8 Zerä biz sizä ölä ürektän baalandık, ani kayıl olduk payetmää sizinnän diil sade İ Haberini Allah için, ama bizim kendi cannarımızı da, zerä okadar pek sevdi sizi.

9 Siz aklınıza getirin, kardaşlar, bizim aar işimizi hem savaşmamızı, nicä gecä-gündüz işledik, ki sizdän kimseyä aarlık yapmayalım, da nasaat ettik sizä İ Haberini Allah için.

10 Siz diri saatlarsınız, hep ölä Allah da, nekadar ayoz, dooru hem lekesiz götürdük kendimizi sizin, inancıların, önündä.

11 Nicä bilersiniz, herkezinizlän olduk, nicä bir boba kendi uşaklarınan, sizi girginnettik, iilendirdik

12 hem özendirdik, ki götürärsiniz kendinizi yakışıklı Allaha, Angısı çaardı sizi Kendi padişahlıma hem Kendi metinninä.

13 Onuştan biz herzaman şükür ederiz Allaha, ki kabledip Allahın sözünü, ani işittiniz bizdän, kablettiniz diil nicä adam sözünü, ama nicä Allahın sözünü, nicä dä hakına var hem angısı sizdä, inancılarda, işleer.

14 Zerä siz, kardaşlar, oldunuz benzär Allahın kliselerinä İudeyada, angıları İsus Hristoza baalı, zerä siz dä çektiniz kendi vatandaşlarımızdan, ne onnar çektilär iudeylerdän,

15 ani öldürdülär Saabi İsusunu hem Allahın proroklarını, bizi dä kooladılar. Allahı gücendirlerlär hem hepsi insana karşı durêrlar,

16 zerä köstek koyêrlar bizä, nasaat edelim başka milletlerä, kurtulsunnar deyni. Bununnan dayma dolurêrlar

Pavlinin gelmesi oyalanêr

17 Kardaşlar, biz ayırıldık sizdän bir vakıda üzlän, ama diil üreklän. Onuştan okadar taa büyük havezlän çalıştık görelim sizin üzünüzü.

18 Hakına, ani istedik sizä gelmää. Bän, Pavli, bir-iki sıra istedim geleyim, ama şeytan bizä köstek koydu.

19 Zerä kim bizim umudumuz eki sevinmemiz, kim o feneç, neylän biz üünecez Saabimizin İsus Hristozun karşısında Onun gelmesindä? Diil mi siz?

20 Dooru, ani sizsiniz – onnar, kiminnän biz üüneriz hem sevineriz.

3 Onuştan, şindän sora dayanamayarak, biz kayıl olduk yalnız kalalım Afina kasabasında,

2 da yolladık Timofeyi, bizim kardaşı hem kafadarı Allah için, ki Hristozun İ Haberini nasaat etsin da kaavilesin hem girginnetsin sizi inanda,

3 ki kimsey sarsalanmasın bu zeetlerdä. Zerä siz kendiniz bilersiniz, ani bizim ölä kısmetimiz.

4 Biz açan sizdeydik, öncä söledik, ani zeet çekecez, ölä dä razgeldi, nicä bilersiniz.

5 Onuştan bän zeedä dayanamayarak, yolladım Timofeyi, ki annayım sizin inanınız için. Korkardım, ani birtürlü sizi deneyici* aldatmasın, da bizim işimiz boşuna kalmasın.

* 3:5 Deneyici – şeytan.

Gözäl haber Saloniktän

⁶ Ama şindi, açan sizdän geldi Timofey da getirdi bizä ii haber sizin inanınız için hem sevginiz için, hem ani siz bizi her zaman ii laflan anêrsınız da isteersiniz görmää bizi, nicä dä biz sizi,

⁷ bizim kahırımızda hem zorluumuzda iilendik sizinnän, kardaşlar, sizin inanınız için.

⁸ Zerä biz sefa yaşêêrız, açan siz Saabidä kaavi durêrsınız.

⁹ Nesoy şükürlük var nicä getirelim Allaha sizin için, büyük sevinmäk için, ani kablettik sizdän bizim Allahın önündä.

¹⁰ Gecä-gündüz bütün ürektän dua ederiz, ki görelim sizin üzünüzü da dolduralım, ne etişmeer sizin inanda.

¹¹ Kendi bizim Allah Boba hem Saabimiz İsus Hristos doorutsun bizim yolumuzu sizä.

¹² Saabi zedelesin hem taştırsın sevginizi biri-birinizä hem hepsinä, nicä dä biz sizi severiz,

¹³ ki kaavilesin üreklerinizi, ayozlukta olasınız kabaatsız bizim Allah Bobanın önündä bizim Saabi İsusun gelmesindä hepsi ayoz halkınan. /Amin./

Beendirin kendinizi Allaha

4 Bitkidä, kardaşlar, isteeriz hem yalvarêrız sizä İsus Hristozun adınan, nicä kablettiniz bizdän, taşyın hem beendirin kendinizi Allaha, nicä düşer, nicä dä yapêrsınız, bunda taa ilerleyiniz.

² Zerä siz bilersiniz, ne sınırlamaklar verdik sizä Saabi İsusstan.

³ Çünkü Allahın istedii budur: ayoz olasınız hem zapedäsınız kendinizi orospuluktan.

⁴ Herkeziniz bilsin korumaa kendi güüdesini ayozlukta hem saygılıkta,

⁵ ama diil düşkün istemeklerdä tayfannar gibi, ani Allahı bilmeerlär.

⁶ Bu üzerä kimsey, sırayı basıp, kardaşını gücendirmesin, zerä Saabi hepsi bu günahlar için cezalêêr, nicä biz baştan sizä söledik hem anattık.

⁷ Çünkü Allah çarmadı bizi diil paklaa, ama çardı ayozlaa.

⁸ Onuştan, kim paaya koymêêr bu sırayı, paasızlandırêr diil insanı, ama Allahı, Angısı verdi bizä Ayoz Duhu.

⁹ Kardaş sevgili için hiç yok zorum yazmaa sizä, zerä siz kendiniz Allahtan üüredilmiş oldunuz sevmää biri-birinizi.

¹⁰ Aslı, ani seversiniz hepsi kardaşları, kim bulunêr Makedoniyada, ama sizä yalvarêrız, kardaşlar, bu üzerä taa ilerleyin.

¹¹ Çalışın uslulukta yaşamaa, kendi işinizä bakmaa hem kendi ellerinizlän işlemää, nicä biz sizä sınırladık,

¹² ki götüräsınız kendinizi yakışıklı dışankıların önündä da, kimseyä zorunuz olmasın.

İsusun ikinci gelmesi

¹³ Kardaşlar, istämeerim sizi bilmezliktä brakmaa ölümlär* için, ki kahırılanmayasınız, nicä kalan umutsuz insannar.

¹⁴ Eer biz inanarsak, ani İsus öldü da dirildi, hep ölä inanalım, ani

Allah İsuslan geeri getirecek onnarı, kim İsusna inanarak öldü.

¹⁵ Zerä bunu sizä Saabının sözünnän söleeriz, ani biz, dirilär, eer yaşamakta kalarsak Saabının gelmesindä, ölümlerin önünü geçmeyecez.

¹⁶ Zerä Saabi Kendi göktän inecek, sesederäk bir arhangil sesinnän hem Allahın borusunnan, da onnar, kim öldü Hristozna inanarak, ilkin kalkaceklar.

¹⁷ Sora biz, diri olannar, eer yaşamakta kalarsak o vakıtta, onnarlan bilä alınacez Saabiye karşılamaa gökün altında da butürlü Onunnan hojma birerdä olacez.

¹⁸ Ölä ki, bu laflarlan üreklendirin biri-birinizi.

5 Kardaşlar, bu oluşlar için yok zorluk yazmaa sizä, ne vakit hem ne günnerdä olacek,

² zerä kendiniz ii bilersiniz, ani Saabının günü gelecek, nicä bir hırsız gecä geler.

³ Ozaman, açan deyecekler «usluluk hem korkusuzluk», ozaman ap-ansızdan bela üstlerinä gelecek, nicä karının duumak sancıları, da kurtulamayaceklar.

⁴ Ama siz, kardaşlar, diilsiniz karannıkta, ki o gün tutsun sizi hırsız gibi.

⁵ Zerä siz hepsiniz aydınnık oolları, gündüz oolları, diiliz ne gecä, ne dä karannık uşakları.

⁶ Onuştan uyumayalım, nicä kalanı, ama ayık hem uyanık olalım.

⁷ Çünkü uyuyannar gecä uyuyêrlar, içkicilär dä gecä sarfoş olêrlar.

⁸ Ama biz gündüz oolları, onuştan lääzım ayık olalım, güüsümüzä inan hem sevgi zirhini giyelim, başımıza kurtulmak umut başlıını takalım.

⁹ Çünkü Allah bizi üfkesi için ayırmadı, ama kurtulmak edenelim bizim Saabi İsus Hristos adından,

¹⁰ Angısı öldü bizim için, ki biz uyanıkız mı, uyuyêrız mı, yaşayalım Onunnan bilä.

¹¹ Onuştan biri-birinizi üreklendirin hem duhça kaavileyin, nicä dä yapêrsınız.

Bitki nasaatlar hem selännär

¹² Yalvarêrız sizä, kardaşlar, hatırlayın sizdeki işçileri, ani sizi kullanêrlar Saabının yolunda hem akıl vererlär.

¹³ Onnara en büyük saygı hem sevgi gösterin onnarın işi için. Biri-birinizlän barışmakta yaşayın.

¹⁴ Sizä yalvarêrız, kardaşlar, akıl verin kasavetsizlerä, üreklendirin korkakları, yufkaları arkalayın, hepsinnän saburlu olun.

¹⁵ Bakın, ki kimsey kötülük için kötülük çevirmesin, ama çalışın her zaman iilik yapmaa biri-birinizä hem herkezinä.

¹⁶ Her zaman sevinin.

¹⁷ Dayma dua edin.

¹⁸ Herbir halda şükür edin, zerä ölädir sizin için Allahın istedii İsus Hristozda.

¹⁹ Ayoz Duhu süündürmeyin.

²⁰ Prorokluu paasızlandırmayın.

²¹ Hepsini deneyin, ne ii, ondan tutunun.

²² Yıraklanın hertürlü kötülükten.

²³ Usluluk verän Allah bütünnä sizi ayozlasın. Sizin duhunuz, canı-

* 4:13 Ölümlär – urumca «uyumuş olannar». Hep bu laf geçär 14-cü hem 15-ci sıralarda da.

nız hem güüdeniz bütünnä kedersiz korunsun bizim Saabi İsus Hristozun gelmesindä.

²⁴Sizi çaaran Allah inançtır, O bunnarı yapar.

²⁵Kardaşlar! Dua edin bizim için.

²⁶Selämneyin hepsi kardaşları ayoz öpüşlän.

²⁷Saabinin adınnan sımarylêêrim, okuyun bu kiyadı hepsi /ayoz/ kardaşlara.

²⁸İivergi olsun sizinnän bizim Saabi İsus Hristozdan. /Amin./

PAVLİNİN İKİNCİ KİYADI SALONİKLİLERÄ

Seläm

1 Bän, Pavli, Siluan hem Timofey seläm yollêêrız Salonik klisesinä, angısı Allah Bobanın hem bizim Saabi İsus Hristozun.

²İivergi sizä hem usluluk bizim Allah Bobadan hem Saabi İsus Hristozdan.

Gelän daava

³Herzaman doorulaa görä borçluyuz şükür edelim Allaha sizin için, kardaşlar, zerä inanınız pek büüyer hem sevginiz biri-birinizä zeedelener.

⁴Ölä ki, biz kendimiz üüneriz sizinnän Allahın kliselerindä, sizin dayanmanızlan hem inanımızlan hepsi koolamaklarda hem zeetlerdä, ani siz geçirersiniz.

⁵Hepsi bunnar açık gösterer Allahın dooru daavasını, ki siz uygun sayılasınız Allahın Padişahlı için, neçin şindi zeetlenersiniz.

⁶Zerä doorudur Allaha görä, ki zeetleyennerä çevirsin zeet,

⁷ama sizä, zeet çekennerä, raatlık bizimnän bilä Saabi İsusun gelmesindä göktän, kaavi angillerinnän barabar,

⁸alifli ateştä. O cezalayacak onnarı, kim tanımêêr Allahı hem sezlämeer İi Haberi bizim Saabi İsus /Hristos/ için.

⁹Onnar cezalanacak diveç ölümnän, Saabinin üzündän hem Onun yalabıklı kudretliindän yıraklanılı,

¹⁰O günü, açan O gelecek, ki metinnensin ayoz halkından hem şaşmaya koysun hepsi inancıları. Zerä siz bizim şaatlımızı inandınız.

¹¹Tä bunun için her zaman dua ederiz sizin için, ki bizim Allah sizi uygun yapısın çaarmasına da kuvedinnän tamannasın herbir ii neetinizi ilik yapmaa hem herbir işi, ne inannan yapêrsınız.

¹²Ölä ki metinnensin bizim Saabi İsus /Hristozun/ adı sizdä, siz dä Onda, bizim Allahın hem Saabi İsus Hristozun iivergisinnän.

Zakonsuz adam

2 Bizim Saabi İsus Hristozun gelmesi için hem bizim Ona toplanmamız için lafedelim. Yalvarêrız sizä, kardaşlar,

²çabuk şüpeyâ düşmeyin hem ürk-meyin ne bir duhtan, ne bir laftan, ne dä sansın bizdän yollanmış bir ki-yattan, sanarak, ani Hristozun günü geldi.

³Kimsey sizi birtürlü aldatmasın. Zerä o gün gelmeyecek ilkin olmayınca inandan atılmak hem açılmayınca zakonsuz adam, angısının sonu – kayıplık.

⁴O karşı duracak hem kendini üüseklendirecek hepsindän taa çok, neyâ dener Allah eki neyâ baş iildiler, ölä ki Allahın Ayoz binasında oturacak, sansın o Allah, da kendini Allahın erinä koyacak.

⁵Tutmêersınız mı aklınızda, açan taa sizdeydim, bän bunnarı söledim.

⁶Bilersiniz, ne şindi durgudêr onu, ki açılsın kendi vakıdında.

⁷Zerä zakonsuzluun saklı kuvedi şindi dä işleer, salt o vakıdadan, açan O, Kim şindi onu durgudêr, ortalıktan alınacak.

⁸Ozaman zakonsuz olan açılacak, angısını Saabi İsus öldürecek Kendi aazından soluunnan da telef edecek Kendi gelmesinin peydalanmasında.

⁹Zakonsuz olanın gelmesi şeytanın işindän olacek, angısı faydalêêr hertürlü kudretli yaptıkları, aldadıci nışannarı hem şaşmaklı işleri,

¹⁰hem hertürlü kötü şalvirlii, ki kayıplık yolunda olannarı aldatsın. Onnar kaybeleceklär, zerä istämeerlär sevmää aslılı, kurtulsunnar deyni.

¹¹Onuştan Allah onnara bir aldadıci kuvet yollêêr, ki inansınnar yalanı,

¹²ki daava kesilsin hepsinä, kim inanmêêr aslılı, ama mayıl olêr yalana.

Olun kaavi!

¹³Biz lääzım her zaman şükür edelim Allaha sizin için, sevgili kardaşlar, ani Allah seçti sizi, ki ilk kurtullannar olasınız Duhun ayozlamasınnan hem inannan aslılää.

¹⁴Bunun için O çaardı sizi İi Haberlän, angısını nasaat ettik, ki edenäbiläsiniz Saabi İsus Hristozun metinniini.

¹⁵Onuştan, kardaşlar, kaavi olun hem tutun üüretmekleri, ne üürendiniz laflan yada bizdän yollanmış kiyatlan.

¹⁶Kendisi bizim Saabi İsus Hristos hem bizim Allah Bobamız, ani

sevdi bizi da iivergisinnän diveç girmik hem kaavi umut verdi,

¹⁷ko sizi üreklendirsin hem kaavilesin herbir ii işlän hem laflan.

Dua edin bizim için

3 Bitkidä, kardaşlar, dua edin bizim için, ki Allahın sözü çabuk daalsın hem metinnensin, nicä dä sizdä,

²da kurtulalım esapsız hem kötü adamnardan, zerä hepsindä inan yok.

³İnançtır Saabi, Angısı kaavileyecek sizi hem kötü olandan koruyacak.

⁴Biz umut koyêrız Saabiyä sizin için, ani siz tamannêersınız hem tamannayacınız onu, ne biz sizä sımarlêêrız.

⁵Saabi doorutsun sizin üreklerinizi Allahın sevgisinä hem Hristozun dayanmasına.

⁶İsus Hristozun adınnan sımarlêêrız sizä, kardaşlar, yıraklanasınız herbir kardaştan, ani haylazlıkta yaşêêr, diil o üüretmeklerä görä, ani bizdän kablettiniz.

⁷Siz kendiniz bilersiniz, nesoy lääzım benzeyäsiniz bizä, zerä biz sizdä diildik haylazlıkta.

⁸Kimseyin ekmeeni cabadan imedik, ama işledik hem savaştık, çalışarak gecä-gündüz, ki aarlık yapmalıyım sizä.

⁹Diil, ani yok dooruluumuz aarlık yapmaa, ama kendimizi verdik sizä örnek, ki bizä benzeyäsiniz.

¹⁰Açan biz taa sizdä bulunardık, sizä bunu sımarladık: kim istämeer işlesin, o düşmeer isin dä.

¹¹Biz işideriz, ani kimileri sizdän haylazlıkta yaşêêr, hiç iş yapmêêr, ama herbir işä karışêrlar.

Son selännär

¹⁶Kendi usluluk verän Saabi başlasın sizä usluluk her zaman hem herbir iş üzerä! Saabi sizinnän hepsinizlän olsun.

¹⁷Bän, Pavli, bu selämi yazêrım kendi elimnän. Bu benim nışanım hepsi kiyatlarımda. Bän bölä yazêrım.

¹⁸Bizim Saabi İsus Hristozdan iivergi olsun hepsinizlän. /Amin./

¹²Bölelerinä sımarlêêrız hem nasaat vereriz bizim Saabi İsus Hristozun adınnan, ani onnar uslulukta işlesinnär da kendi ekmeeni isinnär.

¹³Ama siz, kardaşlar, yorulmayın iilik yapmaa.

¹⁴Eer birkimsey seslämärseydi bizim laflarımızı bu kiyattan, onu nışannayın da onunnan baalantınız olmasın, ki utandırılınsın.

¹⁵Salt saymayın onu nicä bir duşmanı, ama akıl verin nicä bir kardaşa.

PAVLİNİN İLK KİYADI TİMOFEYÄ

Seläm

1 Bän, Pavli, İsus Hristozun apostolu, sıralanmış bizim Kurtarıcı Allahtan hem Saabi İsus Hristozdan, Angısında bizim umudumuz,

²seläm yollêırım Timofeyä, benim hakına uşaama inanda: iivergi, acıyannık, usluluk Allah Bobadan hem Hristos İisustan, bizim Saabidän.

Korun yannış üüretmeklerdän

³Nicä Makedoniyaya gidärkän yalvardım sana, läüzim kalasın Efes kasabasında, ki sımarmayasın bir boyuna, üüretmesinnär başka türlü

⁴da verilmesinnär masallara hem senselä laflarına, angısının yok bitkisi. Bunnar taa çok çekiş debeştirer, nekadar Allahın sırasını düzer, ani inandan geler.

⁵Bu sımarmalamanın keezi* – sevgi bir pak ürektän, temiz neettän hem diil ikiüzlü inandan.

⁶Kimisi saptı bunnardan da boşuna laflara dakındılar.

⁷İsteerlär Zakon üüredicileri ol-sunnar, ama annamêêrlar ne kendi laflarını, ne o işleri, nelär için kıyışmaklan lafederlär.

⁸Biz bileriz, ani Zakon ii, eer dooru faydalanırsaydı.

⁹Zerä bileriz, ani Zakon diil kuru-lu dooru olannar için, ama zakonsuz-lar için hem baş iiltmeyennär için, allahsızlar için hem günahkerlär için,

onnar için, ani diil ayoz hem paaya koymêêrlar onu, ne ayoz, ana-bobalarını düüyennär hem adam öldü-rennär için,

¹⁰orospuluk edennär için, gomo-seksualistlär için, çırak cambazları için, yalancılar için, emini tutmayan-nar için hem başka hepsi için, ne karşı durêr saa üürenmeyä,

¹¹metin Allahın şannı İi Haberinä görä, ani bana inandırıldı.

Allahın acıyannu

¹²Şükür ederim İsus Hristoza, bizim Saabiyä, Angısı beni kaaveletti, zerä O saydı beni inanç da aldı izmetinä,

¹³makar ki bän öncä bir kötöleyici, koolayıcı hem zulumdum. Ama O acıdı beni, zerä yapardım bunnarı bilgisizliktän hem inansızlıktan.

¹⁴Ama bizim Saabinin hayırını bana bol-bol verildi inannan hem sevgiylän bilä, ani var İsus Hristozda.

¹⁵Ashlıdır hem yaraşêr, ki herkezindän kabledilsin o söz, ani deer: «İsus Hristos geldi bu dünneyä, ki günahkerleri kurtarsın», angılarından bän en kötüsüyüm.

¹⁶Ama Allah beni acıdı, ki İsus Hristos ilkin bendä göstere sin kenarsız dayanmasını, da örnek olabileyim onnara, kim Ona inanacak da diveç yaşamak edenecek.

¹⁷Diveç Padişaha – ölümsüz, görünmüz, biricik Allaha – diveçtän divecä ikram hem metinnik olsun. Amin.

Asker ii cenktä

¹⁸Oolum Timofey, bu sımarmalamayı sana veririm prorokluk sözlerinä görä, ani öncä sölendi senin için, ki o sözlärlän asker olasın ii cenktä

¹⁹da koruyasın inanı bir pak üzlän, nedän bir boyu atıldı da inannarını telef etti, nicä bir gemi, ani taşlara çarpêr.

²⁰Onnarın arasında bulunêr İme-ney hem Aleksandru, angılarını brak-tım şeytanın elinä, ki üürensinnär, ani düşmeer Allahı kötölemää.

Dua klisedä

2 Onuştan hepsindän öncä nasaat vererim, dualar, istemeklär, yalvarmaklar hem şükürlär edilsin hepsi insan için,

²padişahlar için hem hepsi üüsek zaabitlär için, ki geçirelim raat hem uslu bir yaşamak, bütün verilmäk-län Allaha hem kendinizi dooru gö-türmüklän.

³Zerä bu iidir hem yakışıklı bizim Kurtarıcı Allaha,

⁴Angısı isteer, ki hepsi insan kurtulsun hem etişsin, ki aslılı tanı-sın.

⁵Zerä bir Allah hem bir Aracı Allahın hem insanın arasında, adam İsus Hristos.

⁶O verdi Kendini kurban, ki kurtarsın hepsi insanı. Uygun zamanda bunun için saatlık edildi.

⁷Bunun için bän koyuldum haberci hem apostol. Dooru söleerim*, yalandırmêêrım. Koyuldum, ki üüre-deyim milletleri inana hem ashılaa.

⁸Onuştan isteerim, ki hererdä adamnar dua etsinnär, kaldırıp pak ellerini, üfkesiz hem çekişsiz.

⁹Hep ölä karılar da yakışıklı giin-sinnär utanmaklan hem saa fikirlän, diil saçlarını kabardarak örsünnär eki donansinnar altınnan, sedeflän yada paalı rubaylan,

¹⁰ama donatsinnar kendilerini iilik yapmaklan, nicä yakışêr karıla-ra, angılar deerlär, ani verildilär Al-laha.

¹¹Karı usluluklan, ön vereräk, üürensın.

¹²İzin vermeerim karı üüretsin eki çorbacı olsun kocasına. O uslu-lukta üürensın;

¹³zerä ilkin yaradıldı Adam, sora Eva,

¹⁴hem Adam aldadılmadı, ama karı aldadıldı da günaha düştü.

¹⁵Ama karı kurtulacak Uşaan duumasınnan**, eer saa fikirlän yaşarsa inanda, sevgidä hem ayoz-lukta.

Klisenin kullanıcıları

3 Ashlıdır o söz, ani kim özener episkop*** olsun, havez ii işä.

²Onuştan episkop läüzim olsun maanalanmaz tabeetli, bir karıylan evli, ayık, saa fikirli, esaplı, musaa-firci, becerik üüretmää.

³Olmasın sarfoşçu, düüşçü, /ta-mah,/ ama yalpak olsun, kavga et-mesın, para sevmesın.

⁴İi kullansın kendi evini, ölä ki uşakları bütün saygıylan ön ver-sinnär.

* 1:5 Keez – amaç, neet.

* 2:7 Söleerim: kimi tekstlerdä «söleerim Hristozda». ** 2:15 Uşaan duumasınnan – Hristozun gelmesinnän. Kimi çevirmeklerdä: «uşak duudurmaklan» yada «açan uşak duudurêr». *** 3:1 Episkop – yada «güdücü».

⁵Zerä kim kendi evini kullanmaa becermeer, nesoy var nasıl güdübil-sin Allahın klisesini?

⁶Olmasın inana eni dönmüşler-dän, ki hodullanmasın da diavol gibi kabaatlı kalmasın.

⁷Lääzım, ki klisedän dışanda olan-nardan bir ii insan gibi tanınsın, baş-ka türlü onnardan maanalana hem düşär diavolun kapkanına.

⁸Hep ölä diakonnar da düşer, say-gılı olsunar, lafımı basan olmasın-nar, içkicilää verilmesinnär, tamah olmasınnar,

⁹inanın saklılığını pak üzlän koru-sunnar.

¹⁰Bunnar da öncä läözım denen-sinnär, sora izmet etsinnär, eer on-narda kusur olmarsa.

¹¹Hep ölä karılar saygılı olsunar, fitleyici olmasınnar, ayık olsunar, inanç herbir iş üzerä.

¹²Diakonnar olsun bir kariylan evli, ii kullansınnar uşaklarını hem kendi evlerini.

¹³Zerä diakonnar, kim ii izmet eder, kendilerine ikram edener hem çok kıyışmak edenerlär inannarında İsus Hristoza.

Büük saklılık

¹⁴Umutlanêrim tezdä geleyim sa-na. Ama sana bunnarı yazêrim,

¹⁵ki, eer birtürlü oyalanarsam, sän biläsin, nicä düşer götürmää kendini Allahın evindä, ani var diri Allahın klisesi, aslılım dirää hem temeli.

¹⁶Hiç lafsız, Allahın yolunun sak-lılı büüktür: Allah tencä gösterildi, Duhlan Kendini dooruladı, angille-rä göründü, milletlerdä nasaat edil-di, dünnedä inannan kabledildi, me-tinniklän yukarı alındı.

Yalancı üüredicilär

4 Ayoz Duh açık söleer, ani bitki zamannarda kimisi inandan atı-lacek, sesleyerek aldadıcı duhları hem fena duhların üüretmeklerini,

²yalancıların ikiüzülüüü beterinä, angıların üzleri sansın damgalanmış kızgın demirlän.

³Onnar evlenmeyi durgudêrlar da deerlär, ki sakınmaa imeklerden, angılarını Allah yarattı, ki inancılar hem aslılı tanıyannar, şükür edip, isinnär.

⁴Hepsi, ne Allah yarattı, iidir hem hiç biri olmaz atılsın, eer şü-kürlüklän kabledirseydi.

⁵Zerä ayozlanêr Allahın sözü-nän hem duaylan.

İi izmetkär

⁶Eer bunnarı kardaşlara annadır-saydın, İsus Hristozun bir ii izmet-keri olacan, beslenmiş inan sözle-rinnän hem ii üüretmäklän, ne izle-din şindiyä kadar.

⁷Sakın babu masallarından, ne yarařmêêr ayozlaa, ama sınaştır ken-dini Allahın yolunda gitmää.

⁸Zerä güüdeyi sınaştırmaa az fay-dalı, ama gitmek Allahın yolunda her taraftan faydalı, çünkü onda adan-mak var şindiki ömür için hem gele-cük ömür için.

⁹Aslıdır bu söz, da yarařêr, ki herkezindän kabledilsin.

¹⁰Onuřtan biz savaşıp-çalıřêrız, zerä diri Allaha umutlanêrız, Angısı Kurtarıcıdır hepsi insannara, ama en çok inancılara.

¹¹Bunnarı nasaat et hem üüret.

¹²Kimsey paasızlandırmasın senin gençliini, ama örnek ol inancılara

laflan, yaşamaklan, sevgiylän, /duh-lan,/ inannan, paklıklän.

¹³Bän gelincä, veril okumaa Ayoz Yazıları klisedä, nasaat etmää hem üüretmää.

¹⁴Kasavetsiz olma duhça baařı-řa, ani sendä, ne sana verildi prorok-luk sözünnän, ačan presviterlär el koydular üstünä.

¹⁵Bu işlerä veril hem onnarda kal, ki senin başarın herkezinä gö-rünsün.

¹⁶Esap al kendini hem üüretmeni da her zaman bu üzerä çalış. Bölä yaparak, hem kendini kurtaracan, hem onnarı, kim seni sesleer.

Baalantılar klisedä

5 İhtârî* sert azarlama, ama na-saat ver ona, nicä bobana. Na-saat ver genç adamnara, nicä kar-daşlarına;

²ihtâr karılara, nicä anana; genç karılara, nicä kızkardaşlarına, bütün paklıklän.

³Hatır güit dul karılara, ani hakına kimseysiz.

⁴Ama eer bir dul karının varsa uşakları eki unukaları, onnar üüren-sinnär Allahın yolunda gitmää, ilkin kendi aylesinä yardım etsinnär, iilik çevirsinnär ana-bobalarına, zerä bu-nu Allah beener.

⁵Dul karı, ani hakına kimseysiz hem yalnız kalmış, umudunu Allaha koyêr hem gecä-gündüz durmamay-ca Ona yalvarêr hem dua eder.

⁶Ama dul karı, ani kendini verer sefalık sürmeyä, taa yaşarkan, ölüdür.

⁷Bu işleri onnara annat, ki maa-nasız tabeetli olsunar.

⁸Eer birkimsey kendi yakınnarı için, maasuz kendi aylesi için zaamet gütmärseydi, o inanı inkâr etmiş da taa beterdir, nekadar bir inansız.

⁹Ki adı dullar listesine yazılsın, dul karı läözım olsun altmış yaşın-dan yukarı, bir kocaylan evlenmiş,

¹⁰ii işleri için bilinän, uşak büüt-müş, musaafir kabletmiş, Allahın ayoz halkının ayaklarını yıkamış**, sıkıntıda olannara yardım etmiş hem çalışkannıklän hertürlü iilik yapmış.

¹¹Taa genç dulların adlarını lista-ya yazma. Zerä onnar, tencä istedik-leri kaaviledip Hristoza karşı, eni-dän evlenmää isteerlär.

¹²Ozaman kabaatlı kalêrlar, zerä bozêrlar eminnerini, ani ilkin yap-tılar.

¹³Ondan kaarä, onnar üürenerlär haylak gezmää evdän evä, da diil sa-de haylak gezmää, ama çeneli ol-maa hem başkaların işlerini karış-maa, söyleyerek, ne düşmeer.

¹⁴Onuřtan isteerim, ki genç dul-lar evlensinnär, uşak duudursunnar, evlerini kullansınnar da karşı dura-na kolaylık vermesinnär, ki bizi kö-tülesin.

¹⁵Zerä kimisi onnardan şindän sora saptılar da şeytanın ardına git-tilär.

¹⁶Eer bir inancı karının dul ya-kınnarı varsa, läözım onnara baksın da zaametä koymasın kliseyi, ki kli-sä yardım edäbilsin dullara, ani ha-kına kimseysiz.

¹⁷Presviterlär, ani ii önderleerlär, läözım iki katına hatırlansınnar, ayı-rıca onnar, kim işleer nasaat etmek-tä hem üüretmektä.

* 5:1-2 İhtâr – yada «presviter». ** 5:10 Ayak yıkamaa – musaafirciilin nişanıydı.

¹⁸Zerä Ayož Yazı deer: «Baalama öküžün aazını, harman düüyärkän» hem «İşçiyä yaraşêr kendi ödää».

¹⁹Kabaatlandırmak presviterä karşı kabletmä, olmayınca iki-üç şaat.

²⁰Kim ileri dooru günah yapêr, onnarı takazala hepsinin önündä, ki kalamı da korksun.

²¹Allahın, İsus Hristozun hem seçilmiş angillerin önündä seni emin neerim, ki pay tutmayarak hem kimseyin üzünä bakmayarak bu sımarmakları tamannayasın.

²²Ellerini kimseyin üstünä tez koyma, pay alma başkaların günahlarında. Kendini pak tut.

²³İleri dooru içmä salt su, ama iç biraz şarap senin katının hem sık hastalıkların beterinä.

²⁴Kimi insannarın günahları açık, onnar öncä, daava olmadaan, biliner. Başkaların günahları sora açılêr.

²⁵Hep ölä ii işlär dä açık, onnar da, ani diil açık, yok nasıl saklı kalsın.

Çıraklar hem çorbacılar

6 Hepsi çıraklar, ani boyunduruk altında bulunêrlar, kendi çorbacılarına düşer herbir iş üzerä ikram versinnär, ki Allahın adı hem üüretmesi kötülenmesin.

²Çıraklar, kimin çorbacıları inancı, aşaaalmasınar onnarı, çünkü kardaş deyni, ama taa çok baksınar izmet etmää onnara, çünkü kim faydalanêr bu ii izmetçiliktän, onnar – sevgili inancılar. Bunnarı üüret hem nasaat et.

Allahın yolunda gidin

³Kim başka türlü üüreder da kayıl olmêêr bizim Saabi İsus Hristozun saa sözlerinä hem Allahın yakışıklı, uygun üüretmesinä,

⁴O bir şişkindir da bişey bilmeer, ama düşkündür yarışmaa hem laf kavgalarına, neredän başlêêr haseetlik, çekiş, fena laflar hem kötü şüpelär,

⁵Boşuna dartışmaklar bozuk fikirli insannarda, angıları kaybettilär aslılı, sanarak ani Allahın yolu kazanç yoludur. /Busoy insannardan uzaklaş./

⁶Aslıda büyük kazançtır Allahın yolunda gitmää, şükür kalarak onunnan, neyimiz var.

⁷Zerä biz bişey getirmediğimiz dünneyä, /belli, ani/ yok nasıl bişey buradan alalım da.

⁸Eer varsa, ne iyelim hem ne giyelim, bunnarlan kanaat kalêrız.

⁹Ama kim zengin olmaa özener, o denemeyä düşer, bir arkannan tutulêr hem çok ahmakçasına hem zararlı havezlerä kapılêr, ani insanı telif eder hem kayıplaa battırêr.

¹⁰Çünkü herbir kötülüün kökü – para sevgisidir. Kim buna verildi, onnar inandan saptılar da kendilerine çok zeet yaptılar.

¹¹Ama sän, Allah adamı, kaç bunnardan da izlä dooruluu, Allahın yolunu, inanı, sevgili, dayanmayı, yalpaklı.

¹²İnanda ii savaşlan savaş, bak edenmää diveç yaşamayı, angısına sän çaarıldın, açan ii inanı çok şaatların önündä açık kablettin.

¹³Allahın, Ani hepsinä yaşamak verer, hem İsus Hristozun önündä, Angısı Pontiy Pilatın önündä şaatlık etti ii inan için, sımarlêêrim sana,

¹⁴bu sımarmayı lekesiz hem kursuz, bizim Saabi İsus Hristozun gelmesinädän koruyasın,

¹⁵angısını vakıdında açacak mutlu hem biricik Çorbacımız, padişahların Padişahı hem saabilerin Saabisi.

¹⁶Salt Ondadır ölümsüzlük, Angısı yaşêêr bir yaklaşımaz şafk için, kimi hiç kimsey görmedi hem yok nasıl da görsün. Ona ikram hem zaabitlik divecinä! Amin.

¹⁷Zenginnerä bu ömürdä sımarmala, ani hodullanmasınar, umutlarını koymasınar zenginnä, ani gelip-geçer, ama /diri/ Allaha, Angısı verer bizä hepsini taşkınnıktan, ki sefalanalım,

¹⁸İilik yapısınar, ii işlärän zenginnensinnär, cömert hem baş-

kalarlan paylaşmaa hazır olsunar.

¹⁹Toplasınar hazna kendilerinä, ani saa bir temel olacek gelecek vakıt için, ki edenäbilsinnär hakına* yaşamak.

²⁰Ey, Timofey, koru, ne sana verili, uzaklaş allahsız boşuna laflardan hem «bilgi» için dartışmaklardan, ne yannış adlanêr.

²¹Kimileri, deyip, ani etişti bu bilgiyä, saptılar inandan. İvergi olsun sizinnän. /Amin./

* 6:19 Hakına: kimi tekstlerdä «diveç».

PAVLİNİN İKİNCİ KİYADI TİMOFEYÄ

Seläm

1 Bän, Pavli, İsus Hristozun apostolu Allahın istemesinä görä, yollanıldım nasaat edeyim yaşamak için, ani adanmış İsus Hristozda.

²Seläm yollêırım Timofeyä, benim sevgili uşama: iivergi, acıyanlık, usluluk Allah Bobadan hem bizim Saabi İsus Hristozdan.

İi Haberä inanç ol

³Şükür ederim Allaha, Angısına izmet ederim dedelerim gibi pak üzlän, durmamayca gecä-gündüz anarak seni benim dualarımda.

⁴Zerä aklıma getirerim senin göz yaşlarını, da özledim göreyim seni, ki sevinmeliklän dolayım.

⁵Aklıma getirerim senin yapınmadık inanını, ani baştan vardı senin büyük ananda, Loidada, hem senin ananda, Evnikada, da çok inanêrım, ani hep o inan sendä dä var.

⁶Onuştan aklına getirerim, aliflendiräsin Allahın baaşışını, ani edendin ellerimi koymamdan senin üstünä.

⁷Zerä Allah verdi bizä diil korkaklık duhu, ama kudret, sevgi hem kendini zapetmäk duhu.

⁸Onuştan, utanma saatlık etmää bizim Saabi için hem utanma bendän dä, ani kapana düştüm Onun için, ama benimnän pay al zeetlenmektä İi Haber için Allahın kuvedinnän.

⁹O kurtardı bizi da çaardı, Kendi ayoz halkı olalım, diil bizim yaptıklarımıza görä, ama Kendi kurulmuşuna hem iivergisinä görä, ani verildi bizä İsus Hristozda baştan diveçliktän,

¹⁰ama şindi açıldı bizim Kurtarıcı İsus Hristozun görünmesinnän. O bozdu ölümün kuvedini da aydınnaa çıkardı yaşamayı hem ölümsüzlüü İi Haberlän,

¹¹angısı için bän koyuldum nasaatçı, apostol hem üüredici /milletlerä/.

¹²Bu betere bän bölä zeetlenerim, ama hiç utanmêêrım, zerä bilerim, Kimä inandım hem çok inanêrım, ani Onun var kuvedi o Günä kadar, korusun onu, ne bana verildi.

¹³Örnek olarak, tutun o saa sözlerdän, ani bendän işittin, inannan hem sevgiylän, ani İsus Hristozda.

¹⁴O ii üüretmekleri, ne verildi sana, koru Ayoz Duhlan, Kim bizdä yaşêêr.

¹⁵Sän bilersin, ani hepsi Asiyada olannar bendän atıldılar. Onnarın arasında – Figel hem Ermogen.

¹⁶Saabi Onisiforun evinä acıyanlık versin, zerä o çok sıra beni iilendirdi hem utanmadı benim sincirle-rimdän,

¹⁷ama Roma kasabasında bulunarkan, büyük çalışmaklan aaradı beni, bulunca.

¹⁸Saabi versin ona, ki o Gündä acıyanlık bulsun Saabidän, zerä ne-kadar o bana izmet etti Efes kasabasında, sän çok ii bilersin.

Dayanmak zeetlerdä

2 Ölä ki, oolum, kaavilen hayırlan, ani İsus Hristozda.

²Üüretmekleri, ne işittin bendän çok saatlar önündä, ver inanç insan-narın elinä, angıları becererlär başkalarını da üüretmää.

³Dayanıcı ol zeetlerdä, nicä İsus Hristozun bir ii askeri.

⁴Hiç bir asker baalamaz kendini günnük yaşamının zaametlerinnän, çünkü kendini bakêr beendirsin askerlik zaabidinä.

⁵Yarışannar, sıraya görä yarış-marsaydılar, feneç kazanamazlar.

⁶Çiftçi, kim çalışıp-işleer, läözüm alsın ilk payı berekettän.

⁷Ne söleerim, ii anna; Saabi sana herbir iş üzerä akıl verecek.

⁸Unutma İsus Hristozu, Davidin senselesindän, Angısı ölüdän dirildi, nicä açıklanêr İi Haberä, angısını nasaat ederim.

⁹Onuştan zeet çekerim, artık sincirlirlän baalayım nicä bir fena yapıcı, ama Allahın sözü sincirlän baalanmaz.

¹⁰Bunun için hepsinä dayanêrım seçilmişlär için, ki onnar da kurtulmak edensinnär, ani İsus Hristozda, diveç metinniklän.

¹¹Aslıdır bu söz: «Eer biz Onun-nan öldüyseydik, Onunna da yaşayacez.

¹²Eer dayanarsak, Onunna bilä da padişahlık edecez. Eer Ondan atılsak, O da bizdän atılacak.

¹³Eer biz inanç olmarsak, O inanç kalêr, zerä yok nasıl bişey yapsın Kendi tabeetinä karşı».

¹⁴Bunnarı inancılının aklına getir, Allahın önündä haberleyerek, çe-

kişmesinnär laflar için, zerä bundan fayda olmaz, ama kayıplaa götürer onnarı, kim sesleer.

¹⁵Bak, da ol Allahın önündä nicä denenmiş işçi, angısı yok nedän utan-sın, dooru üüredip aslılık sözünü.

¹⁶Ama uzaklan boşuna laflardan, ani yaraşmêêr ayozlaa, zerä bölä la-fedennär taa çok zeedeleyecekler say-gısızlı Allaha karşı.

¹⁷Onnarın lafları gangrena gibi daalacak. Butürlü bulunêr İmeney hem Filet,

¹⁸angıları aslılıktan saptılar, de-yip, ani dirilmäk oldu. Bununnan kimilerin inanını bozêrlar.

¹⁹Ama Allahın temeli kaavi du-rêr da bölä mühürlü: «Saabi tanıyêr Kendikilerini» hem «Uzaklaşsınlar kötülüktän hepsi, kim çaarêr Saabi-nin adını».

²⁰Bir büyük evdä var hertürlü kap-lar, diil sade altından hem gümüş-tän, ama var aaçtan da, topraktan da. Kimisi faydalanêr ikramını işlär için, ama kimisi ikramsız işlär için.

²¹Ölä ki, kim ikramsız işlerdän paklanacak, o ayozlanmış bir kap olacak, ikramını işlerä uygun hem Çorbacıya faydalı, hazır yapsın hertürlü ii işlär.

²²Gençlik havezlerindän kaç, da izlä dooruluu, inanı, sevgiyi, uslu-luu hepsinnän, kim Saabiye çaarêr pak ürektän.

²³Ahmakçasına hem annamaksız yarışmaklardan sakın, bileräk, ani onnardan debreşer kavga.

²⁴Saabinin kulu düşmeer kavgacı olsun, ama düşer yalpak olsun hepsinnän, becersin üüretmää hem saburlu olsun, açan ona karşı kötülük yapêrlar.

²⁵ Yavaşlıklan yola getirsin onnarı, kim karşı ona durêr. Allah beki onnara kolaylık verecek, ani günahlarından Ona dönsünnär da aslılu tanısınar.

²⁶ Ozaman kendilerine gelip, çölüläbilirlär diavolun arkanından, zerä diavola esir düşmüşülär, ki yapsınar onun kefini.

Bitki günnär

3 Biläsin, ani bitki günnerdä zor vakıtlar olacek.

² Zerä insan olacek kendini sevän, parayı sevän, üünän, hodul, kötileyici, anayı-bobayı sezlämeyän, şükürsüz,

³ ayozluk hem sevgi nedir bilmeyän, uzlaşmayan, fitleyici, zapsız, azgın, iilik düşmanı,

⁴ hayın, fikirsiz, şişkin, taa çok sefa sevensinär, nekadar Allahı.

⁵ Kendilerini gösterelär sansın Allahın yolunda, ama yolun kuvedini inkär ederlär. Butürlü insannardan uzak dur.

⁶ Onnardan kimileri evlerä soku-lêr da sansın esir alêrlar zavallı karı-ları, ani günahlan üklü hem türlü ha-vezlärän sürüklener,

⁷ ani dayma üürenelär, ama hiç bir-zaman etişämeelär tanısınar aslılu.

⁸ Nicä Yannis hem Yambris Moiseyâ karşı kalktılar, hep ölä bunnar da aslılaa karşı durêrlar. Onnar – bozuk fikirli, inan için ret edilmiş insannar.

⁹ Ama onnar çok ilerlämeyecek-lär, zerä onnarın akılsızlınu herkezi açık görecek, nicä oldu Yannisin hem Yambrisin akılsızlınu.

Timofeyä bitki nasaatlar

¹⁰ Ama sän yakından izledin be-nim üüretmemi, yaşamamı, neetle-

rimi, inanımı, saburluumu, sevgimi, dayanmamı,

¹¹ koolamakları hem zeetleri, ani ba-şıma geldi Antiohiya, İkoniya hem Lis-tra kasabalarında. Ne koolamaklar ge-çirdim! Ama hepsindän Saabi kurtardı.

¹² Hepsi, kim isteer gitmää Alla-hın yolunda, inanarak İsus Hristo-za, onnar koolanmış olaceklar.

¹³ Kötü insannar hem şarlatannar kö-tülüktä gittikçä ilerleyecekler, başkala-rını aldadarak, kendileri dä aldanarak.

¹⁴ Ama sän tutun o işlerdän, ne üürendin hem ne sana inandırıldı, zerä bilersin, kimdän üürendin.

¹⁵ Sän Ayoz Yazıları küçüklüün-dän bilersin. Onnar var nicä ariflet-sinnär seni, ki kurtulasın inannan İsus Hristoza.

¹⁶ Hepsi Ayoz Yazılar esilmiş Alahtan hem faydalı, ki üüretsinnär, takazalasınar, düzeltsinnär, sınaş-tırsınar dooru olmaa,

¹⁷ ki Allahın adamı olsun taman hem hertürlü ii iş yapmaa hazır.

4 Eminneerim seni Allahın hem Saabi İsus Hristozun önündä, Angısı daava kesecek dirilerä hem ölülerä, zerä O, gelip, padişahlık edecek.

² Allahın sözünü haberlä, herza-man çalış bu iştä, ii vakıtta hem zor vakıtta. İnandır, takazala, üreklen-dir, üürederäk bütün saburluklan.

³ Zerä vakıt gelecek, açan saa üüretmeklerä dayanamayacaklar, ama yannarına toplayacaklar üüre-dicileri kendi istediklerine görä, ki nazlandırsınar onnarı.

⁴ Kulaklarını tıkayacaklar, ki ses-lämesinnär aslılu, yoldan saparak, masallara davranacaklar.

⁵ Ama sän herbir iş üzerä kuşku ol, zeetlerä dayan, İ Haber nasaat et, izmetçiliini tamanna.

⁶ Zerä şindän sora benim kanım dö-külecek, nicä şarap kurbanın üstünä, benim için geçinmek vakıdı yaklaştı.

⁷ İ savaştä düüştüm, yarışı bitir-dim, inanı korudum.

⁸ Şindän sora bana hazır durêr dooruluk feneği, ani Saabi, Dooru Daavacı, o Gündä verecek bana, diil sade bana, ama hepsinä, kim özle-mäklän bekleer Onun gelmesini.

Pavlinin kendi istemekleri hem selämneri

⁹ Nekadar tez çalış bana gelmää.

¹⁰ Zerä Dimas beni braktı, çünkü taa çok sevdi bu dünneyi da gitti Sa-lonik kasabasına. Kriskis gitti Gala-tiyaya, Tit – Dalmatiyaya.

¹¹ Salt bir Luka kaldı benimnän. Al Markı da getir seninnän, zerä o bana yardımcı olar izmettä.

¹² Bän Tihiki yolladım Efes kasa-basına.

¹³ Açan gelecän, getir yaamurluu, ani braktım Troada kasabasında Kar-pın evindä. Getir kiyatları, ayırı, per-gamentleri*.

¹⁴ Bakırcı Aleksandru çok fenalık bana yaptı. Saabi ödesin onun işleri-nä görä!

¹⁵ Sän dä sakın ondan, zerä çok karşı durdu bizim sözlerimizä.

¹⁶ İlk korunmak lafımda kimsey benim tarafımda kalmadı, hepsi be-ni braktı. Bunun için onnardan esap sorulmasın!

¹⁷ Ama Saabi benim yanımdaydı, O beni kaaviledi, ki nasaat işi taman-nansın benim aazımnan, da hepsi milletlär onu işitsinnär. Bölä aslanın aazından kurtuldum.

¹⁸ Saabi beni hertürlü kötülüktän kurtaracak da Kendi Gökteki Padi-şahlı için koruyacak. Ona metinnik diveçtän divecä! Amin.

¹⁹ Seläm ver Priskillaya hem Aki-laya hem Onisiforun evdekilerine.

²⁰ Erast kaldı Korinf kasabasında. Trofimi hasta braktım Milit kasaba-sında.

²¹ Çalış kıştan öncä bana gel-mää. Seläm sana verer Evvul, Pu-dens, Lin, Klavdiya hem hepsi kar-daşlar.

²² Saabi /İsus Hristos/ olsun se-nin duhunnan. Sizzinnän iivergi ol-sun. /Amin./

* 4:13 Pergament – yazmak için deridän kiyat.

PAVLİNİN KİYADI TİTA

Seläm

1 Bän, Pavli, Allahın çıraa, İsus Hristozun apostolu, yollanılmışım, ki Allahtan seçilmiş olannar inansinnar hem tanısinnar aslılı, ani tutunêr allahçılıktan

²hem temelli diveç yaşamak umudu üstündä, angısını Allah, ani hiç yalan sölämeer, adadı baştan diveçlikän.

³O vakıdında açtı Kendi Sözüni nasaatlan, ani bana inandırıldı bizim Kurtarıcı Allahın sımarmasına görä.

⁴Seläm yollêêrim sana, Tit, ani benim hakına oolum benimnän bir inanda. İivergi, /acıyannık/ hem usluluk Allah Bobadan hem bizim Kurtarıcıdan, /Saabi/ İsus Hristozdan.

Ne düşer Tit yapsın Krit adasında

⁵Krit adasında braktım seni maaşuz, ki tertipleyäsin kalan işleri hem herbir kasabada presviterleri koyasın, nicä bän sana sımarmadım.

⁶Presviter läözüm olsun kabaatsız, bir kariylan evli, uşakları inancı, angılarını yok nasıl kabaatlandırmaa zapsızlıkklan hem seslämemäklä.

⁷Zerä episkop* düşer olsun kabaatsız, nicä bir izmetkär, ani kullanêr Allahın evini. Olmasın naalet, küsücü, içkici, düüşü, tamah.

⁸Olsun musaafirci, iilikçi, esaplı, dooru, allahçı hem kendini kullanan.

⁹Tutunsun inan sözüdän, ne üürendi, becersin kliseyi saa üüretmäklängirginnetmäähem karşı durannarı azarlamaa.

¹⁰Zerä var çok insan, kalkıncı, boşuna lafedän hem yalancı, taa çok kesikli olannardan.

¹¹Bunnarın läözüm aazlarını kapamaa. Onnar kimi ayleleri heptän bozêrlar, üüredip, ne düşmeer üüretsinnär ayıplı kazanç için.

¹²Onnardan biri, kendi proroklarından biri, bölä yazdı: «Krit adasından insan her zaman yalancı, paralayıcı canavarlar, haylaz hoburlar».

¹³Bu laf dooru. Onuştan keskin azarla onnarı, ki inanda saa dursunnar

¹⁴da seslämesinnär iudey masallarını hem insandan kurulu sıraları, ani aslılıktan atılêrlar.

¹⁵«Pak olannar için hepsi pak, ama kirlil olannara hem inansızlara bişey diil pak», – deerlär. Halizdän, onnarın hem akılları, hem üzleri kirlil.

¹⁶Onnar deerlär, ani Allahı tanıyêrlar, ama kendi yaptıklarınnan Allahı inkär ederlär, zerä onnar iirenc hem kanırık insannar, bir dâ ii iş yaramaz.

Üüret, ne yaraşêr

2 Ama sän üüret, ne saa üüretmeklerä yaraşêr.

²Sölä yaşlı adamnara ayık, kendini dooru götürän, esaplı, saa inanda, sevgidä hem dayanmakta olunnar.

³Hep ölä sölä yaşlı karılara götürsünnär kendilerini, nicä yaraşêr Allahın ayoz halkına. Olmasınar fitleyici eki düşkün şaraba, ama üüretsinnär iilik yapmaa.

⁴Üüretsinnär genç karıları kocalarını hem uşaklarını sevmäähem olunnar.

⁵olsunnar esaplı, pak, evciman. Ön versinnär kocalarına, ki Allahın sözü kötülänmesin.

⁶Hep ölä genç adamnarı üüret, esaplı olunnar.

⁷Herbir iş üzerä göster kendini örnek ii işlär yaparak. Üüretmendä pak ol, kendini dooru götür, esaplı ol.

⁸Sölä saa laflar, angılarına kimsey maana bulamar, ki bizä karşı denkleşennär bişey fena söyleyemesinnär da utanmış kalsinnar.

⁹Çırakları üüret, çorbacılarına ön versinnär, herbir iş üzerä kendilerini beendirsinnär da laf çevirmesinnär.

¹⁰Hırsızlık yapmasınar, ama her zaman inanç adamnar olunnar hem herbir iş üzerä Allahın, bizim Kurtarıcının, üüretmeklerini mayıl yapsınar.

¹¹Zerä gösterildi Allahın iivergisi, ani getirer kurtulmak hepsi insana,

¹²üüredir bizi, allahsızlıktan hem dünnä hamellerindän brakılalım, da esaplı, dooru hem allahçı yaşayalım bu şindiki vakıtta.

¹³Şindi bekleeriz bizim mutluluk umudu, bizim büyük Allah hem Kurtarıcı İsus Hristos şannıkta peydansın.

¹⁴O verdi Kendini bizim için kurban olsun, ki kurtarsın bizi hertürlü zakonsuzluktan da, paklayıp, bir ayırı insan Kendinä yapsın, çalışkan ii işlär yapmaa.

¹⁵Bunnarı annat, nasaat et hem azarla herbir zaabitliklän. Kimsey seni aşaalatmasın.

Yap dooruluk

3 İnançılara aklına getir, kullanıcılar hem zaabitlerä ön versinnär, onnarı seslesinnär da herbir ii işä hazır olunnar.

²Kimseyi kötülämesinnär, kavga yapmasınar, ama herbir iş üzerä yavaş hepsi insannarlan olunnar.

³Zerä biz kendimiz da, vakıdın birindä fikirsiz, seslämeyici hem şışkıttık. İzmet edärdik türlü hamellerä hem keflerä. Yaşardık kinniktä hem kıskançlıkta. Hepsi bizdän, biz dâ biri-birimizdän azetmärdik.

⁴Ama açan açıldı Allahın, bizim Kurtarıcının, iilli hem insana sevgisi,

⁵O kurtardı bizi diil bizim dooru yaptıklarımız için, ama Kendi acıyanınnan. Zerä O yıkadı bizi, enidän duudurarak hem enileyeräk Ayoz Duhlan,

⁶Angısını zebilliktän döktü bizim üstümüzä Kurtarıcımız İsus Hristozlan,

⁷ki biz Onun iivergisinnän dooru sayılalım da, nicä umutlanêrız, mirasçı diveç yaşamakta olalım.

⁸Aslıdır bu söz, da bän isteerim, ani sän bunnarı kaavileyäsin, ki onnar, kim Allaha inandı, baksınar kendilerini vermäähem işlerä, zerä bunnar ii hem faydalı adama.

⁹Ahmak çekişlerdän hem senselä dizinnerindän, kavgalardan hem denkleşmeklerdän Zakon için sän sakın. Zerä bunnar faydasız hem boşuna iş.

¹⁰İnsan bölennerdän, bir-iki azarlamaktan sora, yıraklan.

* 1:7 Episkop – yada «güdücü».

¹¹Bil, ani onnar dooru yoldan sap-
tılar hem günah yapêlar, da kendi-
kendilerine daava ederlar.

Son selâmnâr

¹²Açan sana Artemayı yada Tihi-
ki yollayacam, alatla gelmäâ bana
Nikopolis kasabasına, zerâ orada,
düşündüm, kışlayım.

¹³Advokat Zenayı hem Apollosu
yollayaceykan yola, çalış, ki onna-

rın bişey için lââzımlıkları olma-
sın.

¹⁴Ko bizimkilâr dä üürensinnâr
kendilerini vermää ii işlerâ da yar-
dım etmäâ zorlukta olannara, ki
meyvasız kalmasınnar.

¹⁵Sana selâm yollêêr hepsi, kim
benimnân bilâ bulunêr. Selâmnâ
onnarı, kim inanda bizi sever. Si-
zinnân hepsinizlân iivergi olsun.
/Amin./

PAVLİNİN KİYADI FİLİMONA

Selâm

1 Bân, Pavli, İsus Hristos için ka-
pancı, hem kardaş Timofey, se-
lâm yollêêrız sana, Filimona, ani bi-
zım sevgili kafadarımız iştä,

²kızkardaş Apfiyaya, Arhipä, ani
bizim kafadarımız bir düüştä, hem
senin evdeki klisenä.

³İivergi sizä hem usluluk bizim
Allah Bobadan hem Saabi İsus Hris-
tozdan.

Şükür hem dua

⁴Şükür ederim benim Allahıma,
herzaman seni anarak benim duala-
rımnda,

⁵zerâ işittim, nicä inandım Saabi
İsus hem nicä seversin Allahın
hepsi ayoz halkını.

⁶Dua ederim, ki sän çalışkan ola-
sın haberlemektä senin inanımı, çün-
kü tanyêrsın herbir iilii, angısını
kablettik İsus Hristozdan.

⁷Zerâ biz pek sevindik hem ürek-
lendik senin sevgin için, zerâ senin-
nân, kardaşım, hoşlandı ayozların
ürekleri.

Pavlinin yalvarması

Onisim için

⁸Makar ki Hristozda var kıyış-
maklım, sana sımarlayım, ki yapasın,
ne lââzım,

⁹sayêrım, taa islää yalvarayım sa-
na sevgiyân. Zerâ yalvaran diil baş-

kası, ama bân, ihtâr Pavli, ani şindi
İsus Hristos için kapancı.

¹⁰Yalvarêrım sana benim uşam
için, Onisim* için, angısını duudur-
dum, bulunarak baalı sincirlârlân.

¹¹Bir vakıt o sana yaramardı, ama
şindi yarar hem sana, hem bana.

¹²Onu, kim benim ürääm, sana
geeri yollêêrım.

¹³Bân istedim onu yanımda tuta-
yım, ki senin erinä izmet etsin bana
bu sincirlerdä, neylân baalıyım İi
Haber için.

¹⁴Ama izin olmayınca sendän, is-
tämedim bunu yapmaa. İstedim, iilik
yapasın diil zorlanmış, ama ii iste-
diindän.

¹⁵Zerâ olabilir, ani o bir parça va-
kıda ayırıldı sendän, ki geeri onu
alası herzamana,

¹⁶diil nicä bir çıraa, ama taa üstün
çıraktan, olsun nicä bir sevgili kar-
daş, çok benim için, ama taa çok se-
nin için, nicä bir insan, hep ölä nicä
bir inancı Saabidä.

¹⁷Eer sän beni paydaş sayarsay-
dın, kablet onu, nicä beni.

¹⁸Eer seni bişeylân gücendirdiy-
sä eki borçluysa sana, koy onnarı
benim üstümä.

¹⁹Bân, Pavli, yazdım kendi elim-
nân: kendim ödeyecäm. Demeerim,
ani sän kendin dä bana borçluysun.

²⁰Hakına, kardaşım, ver bana ko-
laylık Saabidä sendän faydalanayım,
hoşlandır benim üreemi Hristozda.

* 1:10 Onisim adın annaması «faydalı, yarar».

²¹ Yazdım sana, çok inanarak, ani sän sesleyecän, da bilerim, ani yapacan taa çok, nekadar bän istee-rim.

²² Hep ölä hazırla bir er bana, ka-layım sendä, zerä umutlanêrim, si-zin dualarınızlan, çıkıp kapandan, geleyim sizä.

Son selämnär

²³ Seläm yollêêr sana Epafra, ani kapancı benimnän bilä İsus Hristos için,

²⁴ Mark, Aristarh, Dimas, Luka, benim kafadarlarım.

²⁵ Bizim Saabi İsus Hristozdan iiver-gi sizin duhunuzlan olsun. /Amin./

KİYAT ÇİFİTLARA

Ool angillerdän üstün

1 Eveldän Allah çok sıra hem çok türlü söledi prorokların aazın-nan bizim dedelerä.

² Ama bu bitki günnerdä lafetti bizä Kendi Oolunnan, Angısını koy-du mirasçı hepsinä hem Angısınnan dünneyi yarattı.

³ Ool Allahın metinniin aydınını hem Onun varlın görümü da hep-sini tutêr Kendi kudretli sözünnän. O, paklayıp bizim günahları, oturdu üüseklerdä, büyük Olanın saa tara-fında.

⁴ O oldu okadar taa üstün angil-lerdän, nekadar onnardan taa käämil ad kendinä edendi.

⁵ Zerä ne zamansa Allah angillerin birisinä dedi: «Sän Benim Oolum-sun, büün Senin Boban oldum», eki: «Bän Boba Ona olacam, O da Ool Bana olacek»?

⁶ Hep ölä, Kendi ilk duumuşunu dünneyä getirirkän, deer: «Allahın hepsi angilleri Ona baş iiltsinnär».

⁷ Angillär için deer: «Bänim O, Kim döndürer angillerini lüzgerä hem izmetkerlerini ateş yalına».

⁸ Ama Oolu için deer: «Ey, Allah, Senin çorbacılık skemnän diveçtir hem padişahlık bastonun dooruluk bastonudur.

⁹ Dooruluu sevdin, ama zakon-suzluktan azetmedin, onuştan Al-lah, Senin Allahın, Seni yaaladı se-vinç yaayınnan taa çok Senin dost-larından».

¹⁰ Da deer: «Ey, Saabi, Sän baş-tan eri kurdun, göklär dä Senin elle-rinin yaptıkları.

¹¹ Onnar kaybeleceklär, salt Sän kalêrsın. Hepsi ruba gibi eskiyecek.

¹² Onnarı kıvradacan, nicä bir yaa-murluk, da ruba gibi diıştırileceklär. Ama Sän kalêrsın hep ölä, Senin yıl-ların – bitkisiz».

¹³ Nezaman hem angı angilä Al-lah dedi: «Otur saa tarafımda, Bän koyunca Senin duşmannarını ayak-ların altına».

¹⁴ Diil mi onnar hepsi izmetkär duhları, yollanmış yardım etsin-när onnara, kim kurtulmak ede-necek?

Esap alın kurtulmak haberini

2 Onuştan läözüm taa çok esap alalım sözləri, ne işideriz, ki bunnardan birtürlü sürüklenip, yı-raklanmayalım.

² Zerä angillärlän sölenmiş hepsi sözlär aslı çıktı, da herkezi, kaç kerä sırayı basıp, zakonsuzluk etti, uy-gun ceza kabletti.

³ Ozaman nesoy olur biz cezadan kurtulalım, eer kasavetsiz olarsay-dık bu kadar şanı kurtulmaya, angı-sını baştan Saabi annattı, da işiden-när gösterdilär bizä, ani aslı.

⁴ Allah da doorukladı onnarın sözlərini meraklı nişannarlan hem şaşmaklı işlärän, hertürlü kudret-li yaptıkların hem başışlarlan, ne payetti Ayoz Duh Kendi istediinä görä.

İsus inancılara benzär oldu

⁵ Angillerin zapına verilmedi gelecek dünnä, angısı için şindi lafederiz.

⁶ Ama birkimsey nezamansa, bunu dooruklayıp, dedi: «Nedir adam, ani Sän aklında tutêrsın onu, hem kimdir insan oolu, ani Sän onu dolaşêrsın?»

⁷ Sän onu angillerdän biraz taa aşaa koydun. Metinniklän hem ikramnan donattın onu /da Kendi ellerinin işleri üstünä koydun/.

⁸ Hepsini, onun zapına verip, ayakları altına koydun». Hepsini onun zapına verip, Allah brakmadı bişey verilmedik onun zapına. Ama şindi taa görmeeriz, ani hepsi verili onun zapına.

⁹ Ama göreriz Onu, Kim angillerdän biraz taa aşaa koyuldu – İisusu, Angısı, ölüm zeetlerini çekeräk, metinniklän hem ikramnan donadıldı, ki Allahın hayırınan ölümdän datsın herkez için.

¹⁰ Zerä düşärdi, ki O, Kimin için hepsi oldu hem Kimin kuvedinnän hepsi var, getirip çok ool metinnä, zeetlärlän taman yapsın onnarın kurtulmak Öncüsünü.

¹¹ Zerä ayozyayan İsus hem ayozyolanmak yolunda olannar – hepsi bir Bobadandır. Onuştan İsus utanmêêr onnara desin «kardaş»,

¹² zerä deer: «Haberleyecäm Senin adını Benim kardaşlarıma, hal-kın arasında metinnik Sana çalam».

¹³ Hep ölä deer: «Umudumu Ona koyacam» hem taa: «Tä, Bän hem uşaklarım, angılarını verdi Allah bana».

¹⁴ Ölä ki, nicä uşaklar pay alêrlar kandan hem ettän, hep ölä O da pay aldı kandan hem ettän, ki ölümnän telef etsin onu, kimdä var ölümün kuvedi, angısı diavol,

¹⁵ da boşandırsın onnarı, kim ölüm korkusundan bütün yaşamaklarında çıraklıkta bulundu.

¹⁶ Şüpesiz, O gelmeer angillerä yardıma, ama Avraamın senselesinä.

¹⁷ Onuştan O läüzımdı herbir iş üzerä benzesin kardaşlarına, ki olabilsin Allahın izmetindä bir inanç hem acıyan Baş popaz da uslandır-sın Allahın üfkesini insanın günahları için.

¹⁸ Zerä Kendi acı çekti denenmektä, onuştan O yardım edäbilir denenmektä olannara.

İsus hem Moisey

3 Ölä ki, ayozy kardaşlarım, siz, ani bizimnän bilä gökä çaarıldınız, çevirin bakışınızı Apostola hem Baş popaza, Angısını şaatlık ederiz inanda, İisusa.

² İsus, nicä dä Moisey, bütün Allahın evindä inançtı Allaha, Kim koydu Onu bu izmetçilä.

³ Onuştan Allah uygun buldu, ani İisusa taa büyük metinnik verilsin, nekadar Moiseyä, ölä nicä evi yapan taa çok hatırlanêr, nekadar ev.

⁴ Zerä herbir ev yapılı birkimseydän, ama hepsini yapan – Allaktır.

⁵ Hakına, ani Moisey «inançtı bütün Allahın evindä», nicä izmetkär, şaatlık etsin deyni o işlär için, ne sora haberleneceydi.

⁶ Ama Hristos, nicä Ool, inançtı Allaha Kendi evindä. Onun evi – biz, eer kıyısmaklan /bitkiyädän/ koruyarsak umudu, neylän üüneriz.

İnansızlaa düşmektän korunun

⁷ Onuştan, nicä Ayozy Duh deer:

«Büün, eer işidirsensiz Allahın sesini,

⁸ inatlaştırmayın üreklerinizi, benzämeyin dedelerinizä, angıları, baş kaldırıp, denedilär Onu çol erdä.

⁹ Orada denedilär Beni, baktılar anamaa aslısını Benim için, makar ki gördülär Benim yaptıklarımı kırk yıl.

¹⁰ Onuştan o boy insan darsıttı Beni, da bu beterä dedim: „Onnar her zaman şaşık ürekli adamnar, Benim yollarımı tanımadılar.

¹¹ Onuştan Bän üfkeylän emin ettim, ani onnar girmeyeceklär Benim raatluma“».

¹² Kardaşlar, bakın, olmasın sizdän birisindä fena hem inansız bir ürek, angısı atilêr diri Allahtan.

¹³ Üreklendirin biri-birinizi her gün, okadar vakıt, nekadar dener «Büün», ki biriniz bilä inatlaştırmayın, aldanarak günahlan.

¹⁴ Çünkü olêriz paycı Hristozlan bilä, eer baştan bitkiyädän umudun temelini kaavi tutarsak.

¹⁵ Nicä öncä dedik: «Büün, eer işidirsensiz Allahın sesini, inatlaştırmayın üreklerinizi dedeleriniz gibi, açan baş kaldırdılar».

¹⁶ Zerä kimdir onnar, kim işittiktän sora baş kaldırdı? Diil mi hepsi onnar, kim Moiseyin yardımınan Mısırdan çıktılar?

¹⁷ Kimdi onnar, kim Onu kırk yıl darsıttı? Diil mi onnar, ani günaha girdilär da ölüp-düşülär çol erdä?

¹⁸ Kimin için O emin etti, ani girmeyeceklär Onun raatluma? Diil mi onnar için, angıları seslämedilär?

¹⁹ Ölä ki, göreriz, ani onnar girämedilär inansızlık beterinä.

Raatlık, ani Allah isteer versin insana

4 Allahın adaması taa uzanêr, ki giräbilelim Onun raatluma. Onuştan, sakınalım, ki birkimsey sizdän birtürlü bu raatlaa etişmesin.

² Zerä bizä dä verildi ii haber, nicä dä onnara, ama onnara fayda olmadı sözlerdän, ani işittilär, zerä kabletmedilär inannan.

³ Ama biz inancılar bu raatlaa gire-riz, nicä O dedi: «Bän üfkeylän emin ettim, ani onnar girmeyeceklär Benim raatluma», makar ki Onun işleri tamannanmıştı dünnä kurulmasından.

⁴ Zerä bir erdä edinci gün için bölä dedi: «Dinnendi Allah edinci günü hepsi Kendi işlerindän».

⁵ Da bunun için genä deer: «Onnar girmeyeceklär Benim raatluma».

⁶ Ölä ki kimisi kaldı, girsinnär bu raatlaa, ama kimä öncä ii haber verildi, onnar girmedilär seslämemäk beterinä.

⁷ Onuştan O enidän kurêr bir gün, angısı «büün», açan Davidin aazınan lafeder çok vakıttan sora, nicä öncä dendi: «Büün, eer işidirsensiz Allahın sesini, inatlaştırmayın üreklerinizi».

⁸ Eer Yosua vereydi onnara raatlık, Allah taa sora lafetmeyeceydi bir başka gün için.

⁹ Onuştan kalêr taa bir vakıt, açan Allahın insanı dinnenecek.

¹⁰ Zerä o, kim girer Allahın raatluma, o kendi dä dinnener kendi işlerindän, nicä Allah ta dinnendi Kendi işlerindän.

¹¹ Onuştan çalışalım bu raatlaa gir-mää, da kimsey olmasın seslämeyeici onnar gibi.

¹²Zerä Allahın sözü diri, işleyän hem ikiüzlü kılıçtan taa keskin. O etişer orayı, neredä can hem duh, eklär hem imik biri-birindän ayırılêr, da daava eder ürään düşünmeklerini hem neetlerini.

¹³Yaradılmışlardan hiç kimsey Allahtan saklanamaz. Onun gözlerinin önündä hepsi ayın-açık. Ona biz cuvap verecez.

İsus – Baş popazımız

¹⁴Ölä ki, çünkü bizdä var bir şanı Baş popaz, ani geçti göklerden, İsus, Allahın Oolu, kaavi tutunalım inandan, angısını şaatlık ederiz.

¹⁵Bizdä var ölä bir Baş popaz, Angısı yok nasıl acımasın bizi zayıflıklarımızda, zerä O denenmiş oldu herbir iş üzerä bizim gibi, salt günah yapmadı.

¹⁶Onuştan kıyışmaklan Allahın hayırlı çorbacılık skemnesinä yaklaşalım, ki kabledelim acıyannık hem hayır, yardım bulalım lââzımlıklı vakıtta.

S Herbir baş popaz, ani insandan seçili, koyulêr, Allaha izmet etsin insanın hatırı için, baaşış hem kurban günahlar için getirsin.

²O yalpak olabilir bilgisiz hem şaşırık olannarlan, çünkü kendisi dä var sarılı yufkalkıkan.

³Onuştan düşer nicä insan için, hep ölä kendisi için dä kurban getirsin, ki günahları afedilsin.

⁴Kimsey kendiliindän alamêêr bu ikramı, eer Allahtan çaarılımış olmarısa, nicä Aron.

⁵Hep ölä Hristos da, Baş popaz olsun deyni, Kendi almadı bu ikramı, ama bu ikramı verdi O, Kim de-

di Ona: «Sän Benim Oolum, büün Senin Boban oldum».

⁶Nicä başka erdä O deer: «Sän divecinä popazsın Melkisedek gibi».

⁷Hristos, tencä yaşamasında, dua etti. Yaşlar gözlerindä büyük seslän yalvardı Allaha, Angısı Onu ölümdän kurtarabilir. Onun allahçılığın için Allah Onu işitti.

⁸Bakmayarak, ani Kendi Ool, zeetlärän sınaştı Allahı seslemää.

⁹Kendi taman olarak, diveç kurtulmak sızıntısı oldu hepsi için, kim Onu sesleer.

¹⁰Zerä O koyuldu Allahtan Baş popaz, Melkisedek gibi.

İlerleyin inanda

¹¹Melkisedek için var çok ne lafetmää, ama zordur annatmaa, çünkü siz şindi aar işidennär oldunuz.

¹²Zerä çoktan lââzımdı olasınız üüredici, ama şindi enidän lââzım sizi üüretmää başlankı üüretmeklerä Allahın sözündän. Sizä lââzım süt, ama diil çetin imeklär.

¹³Herkez, kim süt içer, diil sınaşık Allahın dooruluk sözünä, çünkü o bir evlattır.

¹⁴Çetin imeklär – olgun adamnar için, onnarın duyguları sınaşık hem alışık tanısınar, nedir ii hem nedir kötü.

G Onuştan, brakıp Hristozun başlankı üüretmeklerini, tamannaa dooru ilerleyelim. Enidän temeli koymayalım: dönmäk ölü işlerden, inanmak Allaha,

²üürenmäk vaatizlik* için, el koymak için, ölülerin dirilmesi için hem diveç daava için.

³İlerleyelim! Bunu yapacez, eer Allah izin edärsä.

⁴Zerä kim bir sıra aydınnadıldı, dattı göktän gelän baaşışlardan, oldu paycı Ayoz Duhlan

⁵da dattı Allahın ii sözündän hem gelecek zamanın kuvetlerindän,

⁶ama hep okadar düştü inansızlaa, onnarı yok nasıl enidän döndürmää Allaha günahlarından, zerä kendilerindä enidän stavroza gerelär Allahın Oolunu da gülmää alêrlar Onu aalemin önündä.

⁷Zerä Allahtan iisözlener o er, angısı çok sıra yılanêr yaamur sunnan, ani yaayêr onun üstünä da eşillik büüder, fayda getireräk onnara, kim topraa işledi.

⁸Ama eer bu er büüdärseydi çalı hem gürlük, o bişeyä yaramaz, yakındır betvalanmaa. O bitkidä yakılêr ateştä.

⁹Makar ki bölä lafederiz, sevgili kardaşlar, hep okadar biz çok inanêrız, ani siz taa ii halda bulunêrsınız da ileri dooru kurtulmuş olacınız.

¹⁰Zerä Allah doorudur, O unutmêêr sizin savaşmanızı hem sevginizi, ani gösterdiniz Onun adı için. Siz yardım ettiniz hem taa yardım edersiniz Allahın ayoz halkına.

¹¹İsteeriz, ani herkeziniz bitkiyädän göstereyin hep bu çalışmayı, ki bütün umudunuz olsun.

¹²İstämeeriz, haylaz olasınız, ama isteeriz benzeyärsiniz onnara, kim inannan hem dayanmaklan edenerlär adamakları.

Allahın adaması

¹³Allah, Avraama adamak verirkän, çünkü yoktu başka taa büyük, kiminnän emin etsin, emin etti Kendi-Kendinnän

¹⁴da dedi: «Dooru, ani taşkınnık-tan iisözleyecäm hem zeedeleyecäm seni».

¹⁵Bitkidä Avraam dayanmaklan kabletti, ne adandı.

¹⁶Dooru, ani insannar, ki laflarını inandırsınar deyni, emin ederlär taa büyük birkimseylän, da bununnan bitiriler herbir kavga.

¹⁷Hep ölä Allah da, isteyeräk taa açık göstereyin, ani Onun neeti yok nasıl diişilsin, kaaviledi adamasını eminnän,

¹⁸ki bu iki diişilmeyän işlän, adamaklan hem eminnän, neylän Allah yok nasıl aldatsın, büyük kıyışmak edenelim. Biz Allahta saklandık, ki tutunabilelim önümüzä koyulu umuttan.

¹⁹Bu umudumuz kaavi hem çetin, nicä bir gemi demiri, ani koruyêr canımızı, Ayoz binanın içyankı perdenin öbür tarafına etişer,

²⁰nereyi İsus öncä girdi bizim için, olarak divecinä Baş popaz, Melkisedek gibi.

Popaz Melkisedek

7 Melkisedek, Salimin padişahı, En üüsek Allahın popazı, odur, kim karşı etti da iisözledi Avraamı, açan o geeri dönärdi, padişahları ensemektän sora.

²Avraam ona onuncu payını verdi hepsindän. Melkisedek ilkin kendi adı annamasına görä «dooruluk padişahı», sora «Salim padişahı» – annaması usluluk padişahı.

³O bobasız-anasızdır, kiyatta gösterilmeer onun senselesi. Yok ne yaşlar başlantısı, ne dä yaşamının bitkisi. O Allahın Oolu gibi kalêr popaz herzamana.

* 6:2 Vaatizlik – urumca «vaatizliklär».

⁴Görersiniz mi, nekadar üstün o? Artık dādumuz Avraam da ona verdi onuncu payını cenk gelirindän.

⁵Zakona görä, Levii oollarından onnar, kim popazlıkta izmet eder, alêrlar onuncu payını insandan, başka laflan, kendi kardaşlarından, makar ki bunnar da hep Avraamdan duuma.

⁶Ama Melkisedek, ani diil Levii oollarının senselesindän, aldı Avraamdan onuncu payını da iisözledi onu, kimä veriliydi Allahın adamları.

⁷Lafsız biliner, ani küçüünü iisözleer büyük olan.

⁸Leviyli popazlık kurulmasına görä onuncu payını alêr ölümünü insannar, ama Melkisedek popazlığa görä alêr o, kimin için saatlık ediler, ani yaşêr.

⁹Çikêr, eer bu laf dooruysa, ani Avraam verip onuncu payını, kendi Levii dâ verdi, angısı şindi insanın gelirindän onuncu payını alêr.

¹⁰Zerä Levii dedesinin güüdesindeydi, açan Melkisedek Avraamı karşı etti.

Eni popazlık

¹¹İnsan kabletti AyoZ Zakonu leviyli popazlık sırasına görä. Ama eer etişäbileydilär tamannaa o popazlarlan, ne lääzımlık olaceydi enidän lafetmää başka bir popazın gelmesi için, angısı Melkisedek gibi, ama diil Aron gibi?

¹²Popazlık sırası diişilmesindä düşer zakon da diişilsin.

¹³Aslısı O, Kimin için lafediler burada, çekilärdi başka bir tamızlıktan, angısından kimsey izmet etmedi kurbannıkta.

¹⁴Zerä belli, ani bizim Saabi duudu İüdanın tamızlından, angısı için Moisey bişey sölämedi popazlık için.

¹⁵Hem bu taa açık olêr, açan göreriz, ani Melkisedek gibi kalktı bir başka popaz,

¹⁶Angısı oldu popaz diil bir senselä zakonuna görä, ama bir yaşamının kuvedinä görä, angısı hiç bir sıra bilä yok edilmäz.

¹⁷Zerä Onun için saatlık ediler: «Sän divecinä popazsın Melkisedek gibi».

¹⁸Ölä ki baştan verili sımarlamak diiştirildi, çünkü kuvetsiz hem faydasız oldu.

¹⁹Zerä Zakon bişey yapamadı tamen. Onun erinä verildi taa ii umut, angısınan biz yaklaşêrız Allaha.

²⁰Bu da olmadı eminsiz.

²¹Leviyilär eminsiz popaz oldular, ama İsus popaz oldu Allahın eminnän, Angısı dedi Ona: «Emin etti Saabi da atılmayacak: Sän divecinä popazsın Melkisedek gibi».

²²Bununnan İsus taa ii bir baalantının garantiyası oldu.

²³Bundan kaarä, popaz çok vardı, zerä ölüm beterinä yoktu nasıl olsun salt bir popaz.

²⁴Ama İsus, çünkü divecinä yaşêr, Onun popazlı başkasına geçmâz.

²⁵Onuştan O heptän kurtarabilir onnarı, kim Onun aracılunnan Allaha yaklaşêr, zerä O her zaman yaşêr da aracılık eder onnar için.

Eni baalantının Baş popazı

²⁶Butürlü Baş popaz bizä lääzım. O ayoZ, kabaatsız, lekesiz, günahkerlerdän ayırık hem hepsi göklerden taa üüsek koyulu.

²⁷Onun yok lääzımını, nicä öbür baş popazların, getirsın kurban kendi günahları için, sora insanın günahları için. O bir sıra her zaman için Kendini kurban getirdi.

²⁸Zerä Zakon koyêr baş popaz o adannarı, angıları yufka, ama emin, ani yapıldı Zakondan sora, koydu Oolu, Angısı taman oldu divecinä.

Sölediklerimizin özü budur: bizdä var ölä bir Baş popaz, Angısı göklerde oturdu büyük Allahın çorbacılık skemnesinin saa tarafında.

²O izmetçidir AyoZ erdä, hakına Buluşmak Çadırında, ani kurulu Kendindän Saabidän, ama diil insandan.

³Herbir baş popaz sıralı, ki getirsin baaşış hem kurban. Onuştan lääzım oldu, ki bu Baş popaz da getirsin kurban.

⁴Eer O kalaydı bu erdä, olmayaceydi popaz, zerä var başka popazlar, ani Zakona görä baaşış getirerlä.

⁵Onnar izmet ederlä göktekilerin benzemesinä hem gölgesinä, nicä Allah söledi Moiseyä, açan yapaceydi Buluşmak Çadırını: «Bak da yap hepsini örnää görä, ne gösterildi sana bayır üstündä».

⁶Ama şindi Hristos edendi okadar taa üstün izmetçilik, nekadar taa üstün baalantının aracısı oldu, zerä bu baalantı kurulu taa ii adamlarlan.

⁷Eer ilk baalantı kusursuz olaydı, lääzımın duyulmayaceydi başka baalantıya.

⁸Ama Allah, ilk baalantıda, maana bularak onnara, deer: «Tä, geler günnär, deer Saabi, açan bir eni baalantı yapacam İzrailin hem İüdanın milletinnän.

⁹Diil ölä bir baalantı, nicä yaptım onnarın bobalarinnan, açan, ellerindän tutup, çıkardım onnarı Mısırdan, zerä onnar Benim baalantıma inanç kalmadılar, onuştan Bän dâ kasavetsiz oldum onnar için, deer Saabi.

¹⁰Tä, budur baalantı, ne İzrail milletinnän yapêrım o günnerdän sora, deer Saabi: Benim zakonnarımı onnarın fikirlerinä koyacam hem üreklerinä yazacam. Bän onnarın Allahı olacam, onnar da Benim halkım olaceklar.

¹¹Kimsey üüretmeyecek yakın olanını hem kendi kardaşını, deyip: „Saabiği tanı“, zerä küçük-büük, hepsi Beni tanyecek.

¹²Zerä onnarın zakonsuzluklarını afedecäm hem günahlarını taa aklıma getirmeyecäm».

¹³Deyip «eni», gösterdi, ani il-kinkisi eskiydi, ama ne eski hem çoktandı, o yakın sonuna.

Erdeki AyoZ çadır

Gök baalantının da izmetçilik sıraları hem erdeki AyoZ eri vardı.

²Kuruldu bir Buluşmak Çadırı. İlk bölümün adı – «AyoZ er». Burada bulunardı şamdall hem sofras, dizili ekmeklerlän.

³İkinci perdenin ardında vardı bölüm, adı «En ayoZ er».

⁴Buradaydı altın altar günnüklemek için hem Baalantı Sandı, ani her taraftan altın yaldızlıydı. Burada vardı bir altın kap mannyılan, Aronun filizlenmiş bastonu hem baalantının düz taşları.

⁵Onnarın üstündä yalabık heruvimnär, angıları gölgelärdi acıyanlık kapaanı. Şindi diildir vakıt bunnarın halizini lafetmää.

⁶Bunnar erleştirildiktän sora popazlar her zaman çadırın ilk bölümünä girerler, ki izmetçilik yapsınlar.

⁷Ama ikinci bölümä sade baş popaz yılda bir sıra girer, alıp kan kurbandan, ani getirer kendisi için hem hepsi insanın bilmezlik günahları için.

⁸Bununnan Ayoz Duh gösterer, nekadar vakit çadırın ilk bölümü durêr, Ayoz erä yol diil açık.

⁹Bu çadır bizim vakitler için bir benzetmektir. Başışlar hem kurbannar getirilir, angıları yok nasıl heptän paklasınlar onların üzlerini, kim baş iilder Allaha.

¹⁰Bu sıralar kurulu sade imeklär için, içmeklär için hem hertürlü yıkamaklar için, başka laflan, güüdä için, o vakıda kadar, açan Allahın aslı sıraları kuvedä girer.

Hristozun kanı

¹¹Ama Hristos, gelär iliklerin Baş popazı, gelip-girdi bir taa şanı hem käämil Buluşmak Çadırına, diil eldän yapılı, başka laflan, diil bu dündenän.

¹²O girdi bir sıra her zamana Ayoz erä, diil tekä hem bızaa kanınnan, ama Kendi kanınnan, da bununnan diveç kurtulmak edendi.

¹³Eer bızaların hem tekelerin kannarı hem bir dananın külü serpilip ayozlarsaydı mindar olannarı hem paklarsaydı bulaşık güüdeleri,

¹⁴nekadar taa çok Hristozun kanı, Angısı Diveç Duhlan Kendini lekesiz bir kurban getirdi Allaha, paklayacak sizin üzünüzü ölü yaptıklarından, ki izmet edäsiniz diri Allaha.

¹⁵Onuştan Hristos Aracıdır eni baalantıda, ki onnar, kim çaarılmış,

adanmış diveç mirası edensinnär. Hristos öldü, ki kurtarsın onnarı, kim sırayı bastı ilk baalantının vakıdında.

¹⁶Çünkü baalantı kuvedä girsın deyni, läüzım ilkin göstermää, ani öldü o, kim baalantıyı yaptı.

¹⁷Baalantı kuvedä girer salt ölüm-dän sora. Onun kuvedi hiç yok, nekadar vakit baalantıyı yapan yaşêr.

¹⁸Ölä ki, ilk baalantı da läüzımdı kannan kaavilensin.

¹⁹Dooru, ani Moisey, açan okudu hepsi sınırlamakları Ayoz Zakondan insanın önündä, aldı kan bızaa hem tekä kurbannarından da suylan, al boyalı yapaaylan hem issop çıbınnan serpti, nicä kiyadı, hep ölä dä hepsi insanı,

²⁰deyip: «Budur baalantının kanı, ani Allah sıraladı sizin için».

²¹Hep ölä serpti kannan Buluşmak Çadırını hem hepsi izmetçilik kaplarını.

²²Zakona görä artık hepsi kannan paklanêr. Kan dökülmeyincä, bişey afedilmeer.

²³Eer gökteki aslıların benzetmeleri butürlü läüzımsa paklansın, nekadar taa çok läüzımdı gökteki hakına aslıları paklasınlar taa ii kurbannarlan.

²⁴Zerä Hristos girmede eldän yapılı bir Ayoz erä, angısı hakına Ayoz erin benzetmesiydi, ama girdi uz gökâ, ki

²⁵diil ani çok sıra kurban Kendini getirsin, nicä baş popaz, angısı her yılın En ayoz erä girer kannan, ama diil kendi kanınnan.

²⁶Başka türlü Ona läüzım olaceydı dunneyin kurulmasından çok sıra zeetlensin. Ama O şindi, vakitlerin

bitkisindä peydalandı, ki bir sıra her zamana Kendi kurbanınnan günahı silsin.

²⁷Nicä insana sıralanmış, bir kerä ölsün, ondan sora daava,

²⁸hep ölä Hristos da Kendini bir sıra kurban getirdi, ki çok insanın günahlarını taşıyın. İkinci sıra gösterilecek, diil ki kurban olsun günah için, ama kurtarsın onnarı, kim Onu bekleer.

Bitki kurban

10 Ayoz Zakon, angısında var salt gelär iliklerin gölgesi, ama diil hakına işlerin aslısı, hep o kurbannarlan, ani yıldan yıla durmamayca getiriler, yok nicä taman yapsın onnarı, kim Allaha yaklaşêr.

²Başka türlü durgunaceydılar kurbannarı getirmää, zerä onnar, kim izmet eder Allaha, bir kerä paklandıktan sora duymazdılar üreklerinde kendilerini günahker.

³Ama bu kurbannar yıl yıldan insanın aklına getirer günahlarını.

⁴Zerä yok nasıl bualar hem tekelär kanı günahı yok etsin.

⁵Onuştan Hristos, gelip bu dunneyä, dedi Allaha: «Sän kurban hem baaşış istämedin, ama bir güüdä Bana hazırladın.

⁶Heptän yakılan hayvannarı hem günah için kurbannarı Sän beenmedin.

⁷Ozaman dedim: „Tä, gelerim, nicä Zakon kiyadında yazılı Benim için, ey, Allah, ki Senin istediini yapayım!“»

⁸Hristos baştan dedi: «Ne kurbannarı, ne baaşışları, ne heptän yakılan hayvannarı, ne günah için kurbannarı Sän istämedin hem beenmedin, makar ki bunnar Zakona görä getiriler».

⁹Sora ekledi: «Tä, gelerim, /ey, Allah,/ ki Senin istediini yapayım». İlkinkisini ortadan kaldırır, ki erinä ikincisini koysun.

¹⁰Allahın bu istemesinä görä, biz ayozlandık bir sıra her zamana, açan İsus Hristos kurban getirdi Kendi güüdesini.

¹¹Herbir popaz, gün gündän izmetçilik yaparak, çok sıra getirer hep o kurbannarı, angıları bir sıra bilä yok edämaz günahı.

¹²Ama O, Kendini getirip salt bir sıra kurban günahlar için, oturdu her zamana Allahın saa tarafına.

¹³Şindän sora bekleer, duşmannarı koyulsun Onun ayakları altına.

¹⁴Zerä O bir kurbannan taman yaptı her zamana onnarı, kim ayozlanmak yolunda.

¹⁵Bunun için bizä şaatlık eder Ayoz Duh da, deyip:

¹⁶«Tä, budur baalantı, ani o gündendän sora onnarlan yapacam, deer Saabi: Benim zakonnarımı onların üreklerine koyacam hem onların fikirlerine yazacam.

¹⁷Artık onların günahlarını hem zakonsuzluklarını aklıma getirme-yecäm».

¹⁸Ama neredä günah afedilmiş, orada yok läüzımlık günah için kurban getirmää.

Brakılmayın inandan!

¹⁹Ölä ki, kardaşlar, İsus Hristozun kanınnan var nasıl kıyışmaklan En ayoz erä eni hem diri yoldan girelim.

²⁰Bu yolu O açtı bizä içyankı perdeylän, angısı Onun güüdesidir.

²¹Bir büük Popazımız da var koyulu Allahın evinin üstünä.

²² Onuştan yaklaşalım Allaha pak üreklän hem kaavi inannan, serpip üzlerimizi, kötü neetlerdän paklayalım hem güüdemizi temiz suylan yıkayalım.

²³ Sallanmadık o umuttan tutunalım, angısı için saatlık ederiz, zerä adamak verän inançtır.

²⁴ Çalışalım biri-birimizi havezlendirmää, ki sevgiylän ilik yapalım.

²⁵ Toplantılarımızdan brakılmayalım, nicä kimileri alıştı, ama okadar taa çok biri-birimizi üreklendirelim, nekadar taa çok görersiniz, ani o Gün yaklaştı.

²⁶ Zerä eer biz, kim aslılı üürendi hem kabletti, isteyerek günah yaparsak, ozaman başka bir kurban günahlarımız için kalmaz.

²⁷ Kalêr, salt korkuyulan beklenilsin daava vakıdı hem kızgın ateş, ani yok edecek duşmannarı.

²⁸ Eer onnar, angıları Moiseyin zakonunu basardı, iki-üç kişinin saatlınnan acıyannıksız öldürülürsä,

²⁹ siz ne deersiniz? Nekadar taa büyük ceza kabledecek o, kim Allahın Oolunu çinemiş, baalantı kanını aşaaalamış, neylän ayozlandıydı, da butakım Allahın hayırlı Duhunu gücendirmiş.

³⁰ Biz tanıyêrız Onu, Kim dedi: «Kin çıkarmak Benim işim, kötülükler için Bän ödeyecäm, deer Saabi» hem «Saabi Kendi daava kesec insanına».

³¹ Titsidir, düşäsin diri Allahın elinä!

³² Aklına getirin baştan vakıtları, açan aydınnı gördüktän sora, çok savaşıp, acı çektiniz.

³³ Kimi kerä takazalanıp hem zeetlenip, aalemin gülüntüsü oldunuz.

Kimi kerä pay aldınız onnarlan, angıları hep bu denemeklerdän geçirdilär.

³⁴ Siz acıdınız onnarı, kim kapanda bulundu; varlıınızın kayıplıını sevinmäklän kablettiniz, çünkü bilersiniz, ani /göktä/ taa ii hem geçmüz bir varlık edeneceğiniz.

³⁵ Ölä ki brakmayın girginniinizi, angısı için bir büyük baaşış olacek.

³⁶ Sizä dayanmak läüzümdür, ki, tamannayıp Allahın istediini, kabledäsiniz, ne adanmış sizä.

³⁷ Zerä, nicä Allah deer Ayoz Yazıda, «az, pek az kaldı da Gelän gelecek, hiç oyalanmayacak.

³⁸ Benim dooru olannarım inannan yaşayacaklar, ama kim geeri çekiler, onnarı beenmäm».

³⁹ Biz diiliz onnardan, kim geeri çekiler da kaybeler, ama onnardan, kim inanêr da canını koruyêr.

İnan itleri

11 İnan kaavi umuttur o işlar için, ne bekleeriz, hem bir kayıllık o işlerä, ne şindi görmeeriz.

² Bununnan eveldän dedelerimiz Allahın beenmesini edendilär.

³ İnnannan annêêrız, ani kosmos Allahın sözünnän yaradılmış oldu. Ölä ki, görünär işlar görünmeyän işlerdän yaradıldı.

⁴ İnnannan Avel Allaha taa ii bir kurban getirdi, nekadar Kain. Bununnan saatlık kabletti, ani Allahın önündä doorudur, zerä Allah gösterdi, ani kabletti onun baaşışlarını. Butakım o büün dä lafeder, makar ki öldü.

⁵ İnnannan Enoh alındı bu dünnedän, ki ölümü görmesin, da bulaamadılar onu, zerä onu Allah aldı.

Alınmasından öncä, Enoh saatlık kabletti, ani Allahtan beenilmiş oldu.

⁶ İnsansız yok nasıl Allahtan beenilmiş olalım, zerä, kim yaklaştêr Allaha, läüzüm inansın, ki Allah var hem baaşış verer onnara, kim Onu aarêêr.

⁷ İnnannan Noy Allahtan haber kabletti o işlar için, ne taa görünmardı. Çünkü Allahtan korkardı, yaptı bir gemi, ki kendi senselesini kurtarsın. Bununnan dünneyi azarladı da inannan aklanmak edendi.

⁸ İnnannan Avraam, açan çaarıldı, kayıl oldu gitsin orayı, neredä çorbacı läüzümdü olsun. Yola yollandı, hiç bilmeyeräk, nereyi gider.

⁹ İnnannan adanmış erdä, nicä bir yabancı, erleştı. Çadırdä İsaaklan hem İakovlan yaşadı, kim onunnan bilä mirasçı olaceydılar hep o adanmış işlerä.

¹⁰ Zerä Avraam bir kaavi temelli kasaba beklardı, ani kurulu hem düzüülü Kendindän, Allahtan.

¹¹ İnnannan, makar ki karısı Sarra uşaksızdı hem yaşları geçmişti, kuvet kabletti, uşaa olsun deyni, zerä inandı, ani inançtır O, Kim bunu adadı.

¹² Ölä ki ölmää yakın bir adamdan duudu bir senselä ölä çok, nicä gök yıldızları, nicä deniz boyunda sayısız kum.

¹³ Hepsi bunnar ölüncä inancı kaldılar, makar ki edenmedilär, ne adandı onnara, ama uzaktan salt siirettilär da sevindilär. Açık kablettilär, ani onnar yolcu hem konakçı bu erdä.

¹⁴ Zerä onnar, kim bölä lafeder, gösterer, ani aarêêr kendi vatanını.

¹⁵ Hakına, eer cannarı acıyaydı o erä, neredän çıktıydılar, vardı kolaylıkları geeri dönsünnär.

¹⁶ Ama onnar özenärdilär bir taa ii erä, gökteki erä. Onuştan Allah utanmêêr adlansın onnarın Allahı, zerä onnar için bir kasaba hazırladı.

¹⁷ İnnannan Avraam, denenmiş olup, İsaakı kurban getirdi. O, kim kablettiydi adamakları, getirärdi kurban biricik oolunu,

¹⁸ angısı için Allah dedi: «İsaaktan duuacek onnar, kim senin senselän adlanacek».

¹⁹ Çünkü Avraam esaplardı, ki Allah dirildäbilir ölüyü dä. Onuştan, simvolik lafederäk, ölümdän İsaakı geeri aldı.

²⁰ İnnannan İsaak iisözledi İakovu hem Esavı da söledi, ne olacek onnara gelär vakıtlarda.

²¹ İnnannan İakov ölüm döşeendä İosifin oollarından ikisini iisözleyerek, baş iiltti Allaha, abanıp bastonu üstünä.

²² İnnannan İosif, ölecää zaman, İzrailin oollarının Mısırdan çıkması için andı da kendi kemikleri için sımarlamak onnara verdi.

²³ İnnannan Moiseyi duumasından sora bobaları üç ay sakladılar, zerä gördülär, ani uşak gözäl, da padişahın emirindän korkmadılar.

²⁴ İnnannan Moisey, büüdüktän sora, atıldı sayılsın faraonun kızının oolu.

²⁵ Taa çok istedi Allahın insanınnan bilä zeetlensin, nekadar bir kısa vakıt günah hoşluunda sefalansın.

²⁶ Hristos için aşaaalanmayı taa büyük zenginnik saydı, nekadar Mısırdan haznalarını, zerä o bakardı baaşışa, ani sonda alacek.

²⁷ İnnannan Mısırdı braktı, padişahın üfkesindän korkmayarak, zerä,

dayanarak, görürdi sansın Onu, Kim görünmeer.

²⁸ İnanan Paskelleyi yortuladı, kurban kanını döküp, ki ölüm angili İzrailin ilk duumuşlarını telef etmesin.

²⁹ İnanan izraillilär Kırmızı denizi, nicä kurudan, geçtilär. Ama mısırlılar bunu yapmaa denediynän, buuldular.

³⁰ İnanan İerihonun duvarları düştülär edi gün dolanmaktan sora.

³¹ İnanan orospu karı Raav inansızlarlan bilä ölmedi, zerä gözçüleri ii kabletti /da başka yoldan onnari yolladı/.

³² Hem ne kalêr söyleyim? Zerä yok vakıdım, lafedeyim Gedeon için, Barak için, Samson için, İeffay için, David için, Samuil için hem kalan proroklar için.

³³ İnanan onnar padişahlıkları en-sedilär, dooruluk yaptılar, adamları edendilär, aslannarın aazlarını kapadılar,

³⁴ kızgın ateşi süündürdülär, kılıç keskiniindän kurtuldular, bakmayarak kuvetsizliklerinä, kuvet aldılar, cenktä kaavi oldular, yabancı askerleri kooladılar.

³⁵ Karılar ölülerini geeri diri kablettilär. Başka adamnar, zeetlenip, öldülär. Kabletmedilär verilmiş kolaylıkları, kurtulsunnar deyni, zerä istedilär, dirilip, taa ii bir yaşamak edensinnär.

³⁶ Başkaları gülmää alındılar hem lobut idilär, sincir hem zındandan cezalandılar.

³⁷ Taşlan düüldülär, testereylän kesildilär, /denendilär,/ kılıçlan öldürüldülär. Koyun hem keçi derisindän tulumnarlan giyimni, yokluk, zorluk hem kötülük çektilär.

³⁸ Onnar, kimi bütün dünnä etmüz, çol erlerdä hem bayırlarda, minalarda hem er çatlaklarında kaçkın gezdilär.

³⁹ Hepsi bunnar, makar ki metedildilär inannarı için, hep okadar kabletmedilär, ne onnara adandı,

⁴⁰ zerä Allah hazırladıydı bizim için bişey taa ii, ki onnar bizsiz etişmesinnär tamanna.

Saabi cezaylan üüreder onnari, kimi sever

12 Onuştan, çünkü bizi dolaylêr çok şaatlar, bulut gibi, atalım bir tarafa hertürlü aarlı hem hertürlü günahı, ani kolay dolaştırêr bizi, da dayanmaklan yarışalım o kaçmakta, ani önümüzä.

² Uz İisusa bakalım, Angısı bizim inanin öncüsü hem tamannayıcısı. O, bakarak sevinmelä, ani gelecek dayandı stavrozda gerili olsun. Bunu hiç utanmak saymadı da Allahın çorbacılık skemnesinin saa tarafına oturdu.

³ Düşününün Onun için, Kim ölä çok dayandı ozaman, nezaman günahkerlär Ona karşı lafetti, ki yufkalamayasınız da umutsuzlaa düşmeyäsiniz.

⁴ Siz taa cenkleşmediniz kan dökcüncä, savaşarak günaha karşı.

⁵ Siz unuttunuz mu o nasaadı, ani sizä veriler, nicä oollara: «Oolum! Paasızlandırma o cezayı, neylän Saabi seni üüreder, da umutsuzlaa düşmä, açan o seni takazalêr.

⁶ Zerä Saabi, kimi sever, onu cezalayıp üüreder hem herbir oolu düüyêr, kimi kableder».

⁷ Cezaya dayanın, zerä bundan tanınêr, ani Allah taşıyêr Kendini

sizzinnän, nicä oollarınnan. Vardır mı acaba ool, kimi bobası cezalayarak üüretmesin?

⁸ Eer üürenmârseydiniz cezadan, angısını hepsi çekär, ozaman siz orospuluk uşaklarıysınız, ama diil hakına oollar.

⁹ Bundan kaarä, erdeki bobalarımızdan cezalanmış, hep okadar onnari hatırlêrız. Acaba taa çok düşmeer mi, duhça Bobamızın zapına verilip, yaşayalım?

¹⁰ Zerä bobalarımız bizi cezalandılar az vakit için, nicä sayardılar taa ii, ama Allah cezalêr bizim iilimiz için, ki payımız olsun Onunnan ayozlukta.

¹¹ Baştan hiç bir ceza da sevinçli görünmüz, ama gucendirir. Ama sora ondan kim üürendi, onnara usluluk verän dooruluk meyvasını getirer.

¹² Ölä ki, kaldırın sarkık ellerinizi hem doorudun bükük dizlerinizi.

¹³ Ayaklarınıza uz yolcaazlar yapın, ki topallar da sapmasınnar, ama doorulsunnar.

Atılmayın Allahtan

¹⁴ Hepsi insannan uslulukta hem ayozlukta yaşamaa çalışın, zerä ayozluksuz kimsey Saabiye görämeyecek.

¹⁵ Esap alın, ki birkimsey kaçırmasın Allahın hayırını. Bir zihirli kök, peydalanıp, sizä zarar yapmasın da ulaştırmasın çoyunu.

¹⁶ Bakın, aranızda olmasın bir orospu yada birkimsey, ani paaya koymêr ayozluu, nicä Esav, angısı bir imäk için sattı ilk duumuşluunu.

¹⁷ Zerä ii bilersiniz, ani ondan sora o istedi edensin bobasından iisöz-

lemeyi, ama ret edildi, zerä ona yoktu kolaylık, diiştirsin bobasının kararını, makar ki yaşlarlan gözlerindä yalvardı.

¹⁸ Siz yaklaşmadınız diiläbilenä, ateşlän tutuşana, bir dumana, bir karnana yada bir furtunaya,

¹⁹ bir truba baartmasına yada bir sesä, ani ölä lafedärdi, ki işidennär yalvardılar, ki onnara şindän sora laf edilmesin.

²⁰ Zerä onnar yoktu nasıl dayan-sınnar bu simarlamaya: «Eer hayvan da diiyärsä bu bayıra, taşlan öldürülün /yada süngüylän saplansın/».

²¹ Ne görädilär, ölä titsiydi, ani Moisey dedi: «Çok korkêrım hem titirerim».

²² Ama siz yaklaşınız Sion bayırına, diri Allahın kasabasına, Gökteki İerusalimä, onnan bin angillerä,

²³ ilk duumuşların klisä yortuluuna, angıların adları yazılı göktä; o Allaha, Kim herkezinä daava keser, hem dooru olannarın duhlarına, ani tamanna etişti.

²⁴ Yaklaşınız eni baalantının Aracısına, İisusa, hem serpili kana, ani taa ii işleri annadêr, nekadar Avelin kanı.

²⁵ Bakın, Ondan, Kim lafeder, atılmayasınız. Çünkü cezadan kurtulamadılar onnar, kim Moiseydän atıldı, angısı Allahtan onnara er üstündä haber getirdi, okadar taa pek kurtulamayacez biz, eer üzümüzü çevirärsäk Hristozdan, Angısı lafeder göktän.

²⁶ Allahın sesindän ozaman er tepredi, ama şindi O bölä adamak verdi: «Enidän sarsaladacam diil sade eri, ama gökü dä».

²⁷ Bu laf «enidän» annadêr, ani diişilecek, ne sarsalanêr, başka laflan,

ne yaradılmış, ki kalsın salt o, ne sarsalanmaz.

²⁸Onuştan, çünkü biz kablettik bir padişahlık, ani sarsalanmaz, olalım şükür da butakım izmet edelim Allaha ölä, nicä O beener, bir allahçı korkuylan hem saygıylan.

²⁹Zerä bizim Allah bir yakar ateştir.

Son nasaatlar

13 Herzaman kardaş sevgilii aranızda olsun.

²Unutmayın musaafirci olmaa, zerä kimisi butakım, hiç bilmeyerek, konakladı angilleri.

³Unutmayın kapancıları, olun sansın siz dä onnarlan kapanda bulunêrsınız. Unutmayın zeet çekeneri, aklınızda tutarak, ani sizin dä güüdeniz var.

⁴Herkeziniz steonozluunuzu saygılı tutun, hem yataanız günahlan lekelânesin. Zerä orospuluk hem maskaralık edennerä Allah daava keser.

⁵Olmayın para sevän, şükür olun onunnan, ne var sizdä, zerä Kendi dedi: «Hiç brakmayacam seni hem hiç atılmayacam sendän».

⁶Ölä ki, biz kıyışmaklan deeriz: «Saabi benim yardımcıım, korkmêêrim, ne var kolay yapsın bana insan?»

⁷Aklınıza getirin sizin öndercileri, angıları nasaat ettilär sizä Allahın sözünü. Bakarak onnarın yaşamakların sonuna, onnar gibi inancı olun.

⁸İsus Hristos dün, büün hem divecinä hep Odur.

⁹Hertürlü fasıl üürenmeklerin ardına takılmayın, zerä iidir üreenizi kaavileyâsiniz Allahın hayırınnan, diil ayırı imeklârlän, ani kimseyä fayda olmadı, kim onnara verildi.

¹⁰Bizim var ölä bir kurbannımız, angısından izin yok, ki onnar isin, kim izmet eder Buluşmak Çadırında.

¹¹Zerä baş popaz hayvannarın kanını getirer Ayoz erä, ki kurban olsun günah için, ama o hayvannarın güüdeleri yakılêr aulun dışanında.

¹²Onuştan İsus, ki ayozlasın insanı Kendi kanınnan, zeet çekti kasabanın tokatlarının dışanında.

¹³Ölä ki, aulun dışanına Ona çikalım da Onun için aşaaalanmaya dayanalım.

¹⁴Zerä bizim yok burada daymalı kasabamız, ama aarêêriz bir kasaba, angısı läözüm gelsin.

¹⁵Onuştan İsusun adınnan Allaha dayma şükürlük kurbanı getirelim, başka laflarlan demäk, aazımızdan çıkan sözlär, ani Onun adını metinneer.

¹⁶Unutmayın iilik yapmaa hem ne var sizdä payetmäâ, zerä butürlü kurbannarı Allah beener.

¹⁷Sesleyin sizin öndercileri da ön verin onnara, zerä onnar kahr güderlär sizin cannarınız için, nicä cevapçılar. Bakın, ki bunu sevinmâklän yapsınnar, ama diil oflayarak, zerä bu diildir sizin faydanız için.

¹⁸Dua edin bizim için, çünkü biz çok inanêrız, ani bizim üzümüz pak, zerä bütününä bakêrız, götürelim kendimizi, nicä düşer.

¹⁹Maasuz yalvarêrim, çalışın bunu yapmaa, ki taa tez geeri dönâbileyim sizä.

²⁰Usluluk verän Allah, Angısı diiveç baalantının kanınnan ölüdän diriltti koyunnarın büyük güdücüsünü, bizim Saabi İsus Hristozu,

²¹sizi taman yapsın herbir iilik yapmaa, ki tamannayasınız Onun is-tediini, da bizdä yapsın, ne beener İsus Hristos aşırı. Ona metinnik diiveçtän divecä! Amin.

²²Yalvarêrim, kardaşlar, hoş görün bu nasaadın laflarını. Dooru, ani kısa bir kiyat yazdım sizä.

²³Bilersiniz mi, ani bizim kardaş Timofey çıktı kapandan. Eer o tez gelärsä, gelecäm onunnan barabar, ki göreyim sizi.

²⁴Selâmneyin sizin öndercileri hem Allahın bütün ayoz halkını. İtaliyadan olannar selâm yollêêrlar sizä.

²⁵İvergi olsun hepsinizlän. /Amin./